

наша свабода

№124(211) ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

16 ЛІСТАПАДА
2001 года
ПЯТНІЦА

Адрас:
220123, г.Мінск, а/с 103

тэл. 228-69-18, 210-02-53

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

ПАДПІСКА
НА НАШУ СВАБОДУ!

Каб не шукаць кожную раніцу
нашу газету ў шапіках,
падпішыся на яе цяпер!
Падпіска на НАШУ СВАБОДУ
магчымая праз пошту! У любым
аддзяленні сувязі патрабуйце
падпісны каталог з індэксам
НАШАЙ СВАБОДЫ.

Наш падпісны індэкс –

63478

Урад ухваліў падаражэнне мяса і малака

Да канца года ў Беларусі адбудзецца чарговае павышэнне цэнаў на прадукцыю жывёлагадоўлі.

Як паведаміў 14 лістапада на прэс-канферэнцыі намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Мікалай Папкоў, мяркуецца, што закупачныя цэны на асноўныя віды прадукцыі жывёлагадоўлі – малака, свініну і ялавічыну – узрасць прыкладна ў 1,5 раза. Колькі будуць каштаваць мяса і малака ў магазінах пасля плануемага павышэння закупачных цэнаў, у кіраўніцтве мінсельгасхарчу сёння сказаць не могуць.

Цяперашнія цэны на прадукцыю жывёлагадоўлі не задавальняюць сельскагаспадарчых вытворцаў, наколькі не пакрываюць выдаткаў, і ў выніку жывёлагадоўчая галіна сёння нерэнтабельная па ўсіх відах прадукцыі. Для параўнання М.Папкоў назваў Расію, дзе, паводле яго словаў, малака каштуе ў два разы даражэй, чым у Беларусі. Праўда, што тычыцца цэнаў на мяса, то яны ў Беларусі і Расіі зараз прыкладна аднолькавыя.

Аляксей АРЭШКА

БНФ рыхтуецца да з'езда

17 лістапада партыя БНФ і БНФ «Ад-раджэнне» склікае пазачарговы Сойм. Асноўным пунктам парадку дня мусіць стаць падрыхтоўка да чарговага з'езда Фронту 15-16 снежня.

Намеснік старшыні БНФ Вячаслаў Сіўчык гаворыць, што для яго асабіста «прынцыпова важным з'яўляецца ўстанавленне квоты для Маладога Фронту. «Менавіта Малады Фронт правіў сябе найбольш актыўна і цвёрда ў Курапатах, а лідэр «МФ» знаходзіцца цяпер у зняволенні» (незарэгістраваная маладзёжная арганізацыя, старшыня якой – намеснік старшыні БНФ Павел Севярынец з 12 лістапада адбывае 17,5 сутак адміністрацыйнага арышту за антыфашысцкі пікет 26 кастрычніка і абарону Курапатаў. – Рэд.). Для мяне гэтае пытанне – палітычнае і прынцыповае, і я абавязкова падтрымаю справядлівыя патрабаванні «МФ», каб ім увялі дадатковыя квоты», – заявіў В.Сіўчык.

«Больш за тое, я лічу, што перад з'ездам арганізацыя мусіць вызначыцца з важнейшымі дакументамі, якія будуць прымацца на форуме. І для мяне асабіста галоўным вынікам з'езда мусіць быць прыняты план канкрэтнай дзейнасці, бо, наогул, калі мы не здолеем перабудаваць сваю працу, то і БНФ, і ўсю апазіцыю ўвогуле чакае не вельмі зайдзросны лёс», – заявіў Вячаслаў Сіўчык.

Рыгор БУЯН

«Пагоня» будзе змагацца

14 лістапада адбыўся сход калектыву рэдакцыі гродзенскай газеты «Пагоня».

На ім было вырашана, што калектыву захавае адзінаства, будзе дамагацца адмены незаконнага рашэння суда аб закрыцці і пачне падрыхтоўку нагляднай скаргі, а таксама дакументаў на рэгістрацыю новай газеты, у назве якой ужывалася б слова «Пагоня». Як паведамілі супрацоўнікі газеты, апошнімі днямі рэдакцыю скалапае не толькі 3-за судовых рашэнняў, але і ў сувязі з выходам са строю камп'ютэраў, што, як лічыць рэдактар газеты Мікалай Маркевіч, таксама выкліканае пачобным умяшаннем. Тым не меней, электронная версія газеты працягвае выходзіць.

У інтэрв'ю карэспандэнту БелаПАН Мікалай Маркевіч сказаў, што мае намер звярнуцца з адкрытым лістом у самыя высокія міжнародныя арганізацыі, у парламенты і да прэзідэнтаў Расіі, ЗША, Польшчы, Украіны, Літвы. У лісце ён раскажа аб факце расправы над незалежнай газетай. «Мы выходзім з таго, што гэта не толькі плявок у твар 10 супрацоўнікам «Пагоні» ці 10 тысячам яе чытачоў, але і плявок у твар цывілізаванаму міжнароднаму супольнасці. Беларускія ўлады чакаюць рэакцыі», – сказаў Маркевіч.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Міністр фінансаў здаў лукашэнкаўскую «заначку»

Міністр фінансаў Беларусі Мікалай Корбут афіцыйна пацвердзіў, што Аляксандр Лукашэнка хавае ў «Беларусбанку» грошы, атрыманыя ад продажу зброі.

Сенсацыйная заява міністра прагучала ўчора падчас ягонага прадстаўлення ў Палаце прадстаўнікоў бюджэту на 2002 год. Па словах М.Корбута, сродкі, якія дзяржава атрымлівае ад рэалізацыі гэтак званых спецматэрыялаў міністэрства абароны – «танкаў і іншага ўзбраення» – трапляюць у «Беларусбанк», на рахункі «рэзервнага фонду прэзідэнта» і «стабілізацыйнага фонду» для забеспячэння надзейнасці валютных укладаў грамадзянаў ва ўпаўнаважаных банках. Міністр пацвердзіў, што сродкі з гэтых фондаў не фігуруюць «ні ў якім артыкуле бюджэту».

Апошнія словы азначаюць, што А.Лукашэнка фактычна прысвоіў грошы, якія належаць народу Беларусі. Не вельмі істотна, як называюцца фонды, дзе акумулююцца гэтыя сродкі – «стабілізацыйны», «рэзервны» або, напрыклад, «на забеспячэнне шчаслівай старасці былым прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь». Важна тое, што цалкам адсутнічае справадаца як па паступленнях гэтых грошай на рахункі, так і па расходаванні іх.

Народ мусіць верыць на слова Лукашэнка і ягоным памагатам, што грошы з «прэзідэнцкага рэзерву» нікуды не ідуць, што беларускі кіраўнік не набывае на іх выспы ў Атлантычным акіяне, лімузіны для сябе і свайго атачэння і г.д. Але ці даў яму народ права такім чынам рапараджацца нашымі грашымі?

Памер сродкаў, заробленых на продажы зброі, дакладна невядомы. Аднак А.Лукашэнка аднойчы ў запале перадвыбарчай агітацыі назваў суму ў мільярд долараў. Мільярд – гэта насамрэч вельмі шмат. Калі проста падзяліць яго на дзесяць мільёнаў беларускіх жыхароў, то атрымаецца 100 долараў на кожнага. Не вельмі шмат – але істотна. Многія беларусы не зарабляюць і столькі на месяц.

Дэмакратычная сістэма пабудовы ўлады, якая дэкларуецца ў Беларусі, прадугледжвае кантроль за дзейнасцю выканаўчай улады з боку законадаўчай і судовай. Выканаўчая ўлада – гэта прэзідэнт, ягоная адміністрацыя, урад і «вертыкаль». Усё, што яны робяць, мусіць кантралявацца парламентам. Канешне, парламент у Беларусі спецыфічны і амаль спрэс прызначаны – паводле аса-

бістай адданасці А.Лукашэнка. І механізмаў кантролю за дзейнасцю прэзідэнта ў яго практычна няма.

Адным з нешматлікіх правоў, што засталіся Нацыянальнаму сходу ў спадчыну ад Вярхоўнага Савета, было права кантролю дзяржаўных фінансаў. Дэпутаты пакуль яшчэ мусяць зацвярджаць (або нават не зацвярджаць) дзяржаўны бюджэт – поўны і дакладны каштарыс даходаў і выдаткаў краіны.

Але цяпер пацвярджаецца, што побач з нацыянальным бюджэтам, якім карыстаецца ўся краіна, існуе і бюджэт паралельны – «прэзідэнцкі». І сфармаваны ён дзякуючы продажу маёмасці, якая належаць беларускай дзяржаве. Здавалася б, калі маёмасць была дзяржаўная – дык і грошы за яе мусяць быць дзяржаўныя, пакладзеныя ў нацыянальны бюджэт, па артыкуле «Даходы».

Але насамрэч аказалася інакш. Грошы засталіся ў кішэнні «пасярэдніка». Калі яго схапілі за руку, то яму давалася прызнаць – канешне, маўляў, гэта народныя грошы, я ж толькі для надзейнасці іх прыхаваў.

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Іван Пашкевіч, які і звярнуўся да Мікалая Корбута з запытам: «Дзе грошы?», можа цяпер быць супакоены. Грошы «знайшліся». Не стане ж былы намеснік кіраўніка лукашэнкаўскай адміністрацыі ініцыяваць у Палаце прадстаўнікоў справу аб імпічменце свайму былому патрону? Гэта ў іншых, сапраўды дэмакратычных краінах за такую «заначку» прэзідэнта адхілілі б ужо ад улады – маўляў, дзяржава – гэта табе не жонка, каб ад яе хаваць грошы. У Беларусі ж дзяржава разглядаецца як уласная хата.

Міхась КАРПОВІЧ

Беларусь – закрытое общество

Интервью НАШЕЙ СВАБОДЗЕ бывшего
заместителя министра иностранных
дел Беларуси Андрея Санникова

– Недавно Вы были на конференции НАТО, которая проходила в Риге. Чему была посвящена эта конференция, и кто там представлял Беларусь?

– Это была конференция латвийской Трансатлантической организации. Она называлась «Членство Латвии в НАТО, укрепление стабильности и безопасности в регионе». Почему она происходила? Потому, что сейчас страны Балтии заявили о своем стремлении и желании стать членами НАТО. В Праге в следующем году в ноябре состоится Саммит государств НАТО, и должно быть принято решение о дальнейшем расширении. Конференция собрала достаточно се-

рьезный круг участников. С латвийской стороны участвовали министр иностранных дел и министр обороны, представители государств-соседей Латвии. Конференция была посвящена всем возможным аспектам вступления Латвии в члены НАТО.

Латвийская сторона говорила о том, что сделано в этом направлении, какая реформа вооруженных сил была проведена для того, чтобы соответствовать стандартам – чтобы вооруженные силы могли взаимодействовать с другими вооруженными силами стран-членов НАТО.

Окончание на стр.3

Беларусь – країна бедная

Сусветны банк робіць выснову, што Беларусь – бедная краіна. Гэткая лічыцца дзяржава, дзе адзін жыхар траціць на жыццё меней за 1 доллар. Па беднасці наша краіна побач з Афганістанам, Індыяй, Інданезіяй, сярэд краінаў СНД – з Украінай і Малдовай.

У калгасе працаваць небяспечна

Больш за ўсё людзей на вытворчасці сёлета загінула ў сельскай гаспадарцы. Тут здарылася 83 такія смерці. У параўнанні з мінулым годам паболе трагедыяў на працы са смертным выходам на прадпрыемствах сістэмы міністэрстваў прамысловасці, сувязі, транспарту і канцэрна «Белнафтахім». Што да рэгіёнаў, то па смерцях на працы лідзіруюць Міншчына, Віцебшчына і сталіца.

Масавыя скарачэнні абутнікоў

На Лідскай абуткавай фабрыцы чакаюцца масавыя скарачэнні працоўных. Пад звальненне падпадць блізу 300 чалавек. Зараз прадпрыемства плаціць ім каля 7 мільёнаў рублёў за прастой. Сёлета штат фабрыкі ўжо паменей на болей як сто чалавек.

«Халява» сканчаецца

Як паведаміў міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Аляксандр Мількота, насельніцтва Беларусі ў 2004 г. будзе атрымліваць 80% коштаў карыстання жыллем. Сёння беларускія грамадзяне атрымліваюць толькі 20% ад кошту камунальных паслугаў.

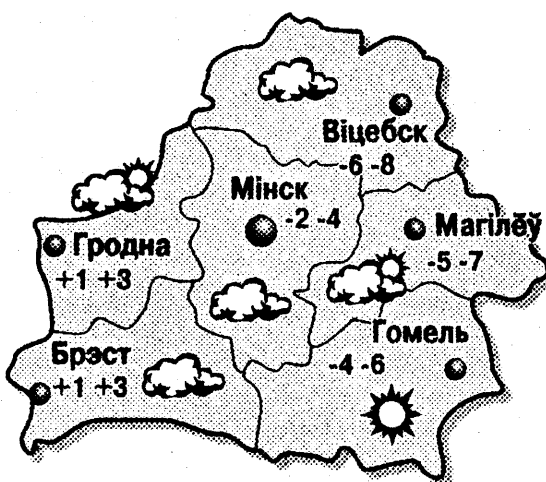
200-ыя ўгодкі І.Дамейкі

Міжнародная канферэнцыя ЮНЕСКО ў Парыжы прыняла рашэнне шырока адзначыць у наступным годзе 200-я ўгодкі вядомага навукоўца Ігната Дамейкі, ураджэнца Беларусі. Ягонае імя ўключанае ў спіс славутых людзей свету. І.Дамейка – вядомы географ і геалаг, нацыянальны герой Чылі. У сталіцы гэтай краіны Санцыяга стаіць помнік Дамейку.

Дзіцячае свята чыгункі

15 лістапада ў Мінску прайшло дзіцячае свята з дня нагоды 130-годдзя Беларускай чыгункі. Дзецям быў паказаны спектакль пра царзёну, да якой не могуць прыехаць залётнікі, бо ў каралеўстве няма чыгункі.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара
на «чорным рынку»
1540

Вучыў іншых ды супрацівіцца сам

Самы тытулаваны раней з цяперашніх фермераў на Брэсцчыне — былы старшыня Пружанскага райвыканкама Сяргей Тарасевіч — адмовіўся ад свінагадоўлі і ўтрымання малочнай фермы па галандскай тэхналогіі, як загадзя стратных ва ўмовах дзярждэктату. 49 гектараў сельгасугоддзяў, арандаваных пад праграму развіцця жывёлагадоўлі, вернуты ім уладзе. Зараз фермерская гаспадарка ары-

ентуецца на перапрацоўку «чужой» сельгаспрадукцыі і асваенне выпуску новых відаў тавараў. Чыноўнік, які прымушаў землякоў у калгасах жыць з зямлі, закруціў, як гаворыцца, лейцы асабістага інтарэсу ў бок больш камерцыйнай справы. Ён гаворыць пра намер набыць частку акцыяў кансервавага завода, каб правесці ягоную мадэрнізацыю і вырабляць прадукцыю ў дробнай фасавцы. На гэта

ёсць попыт у Расіі. Ад Польшчы фермер пераймае досвед садаводства на 11 гектарах. З паўднёвай Малдовы плануе завозіць сухія віны для разліву на месцы. Раўніва да гэтай вольнасці былога «шэфа» раёна ставяцца не толькі старшыні калгасаў, але і шараговыя працаўнікі. У чыноўніка — голны капітал і праца на выбар, а ў іх — граматы за ягоным подпісам...

Надзея СВАТЛІЧНАЯ

Беларускую мову — у камп'ютэрныя праграмы

СУД

«Амаралка»

Актывісту руху «Зубр» Андрэю Аляхновічу на прайшоўшым 14 лістапада паседжанні раённага суда Крупак, куды ён звярнуўся з адмысловым іскам, адмоўлена ў аднаўленні на працы.

«Зубровец» быў звольнены са школы, дзе працаваў сацыяльным педагогам, з фармулёўкай «за амаральныя паводзіны». Пад гэтым разумелася распаўсюджванне сярод вучняў незалежных газет і апазіцыйных налёпак.

Кіраўніцтва ТБМ накіравала прэзідэнта Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Міхаілу Мясніковічу прапановы па падтрымцы беларускай мовы ў камп'ютэрных праграмах. У лісце адзначаецца, што работа з дакументамі і тэкстамі, а таксама арганізацыя дакументаабароту ў любой сферы немагчыма без адпаведных камп'ютэрных праграмаў: «Арганізацыя электронных базаў дадзеных, архіваў і абароту дакументаў на сучасным узроўні

немагчыма, пакуль няма лінгвістычнай падтрымкі нацыянальнай мовы ў адпаведных праграмах». ТБМ вядомыя некаторыя тэхналагічныя рашэнні, прапанаваныя аматарамі. Сярод іх — праграмы арфаграфічных карэктараў беларускай мовы для трох тэкставых рэдактараў, стварэння электронных слоўнікаў і лінгвістычнай падтрымкі пры сканіраванні беларускамоўных тэкстаў.

Марат ГАРАВЫ

ТЭХНІКА

«МАЗ-МАН»
будуць прадаваць
за межы СНД

Па выніках продажу цяжкіх грузавікоў за 9 месяцаў 2001 года сумеснае беларуска-германскае прадпрыемства «МАЗ-МАН» увайшло ў першую тройку лідэраў сярод вядучых сусветных аўтавытворцаў, якія працуюць на рынках краінаў СНД.

Сёння прадпрыемства «МАЗ-МАН» значна пашырыла наменклатуру выпускаемай прадукцыі. Створаны седлавыя цягач для працы ў паўночных раёнах і машына з колавай формулай 6X4, вырабляюцца таксама самазвалі і універсальнае шасі. Першапачаткова планавалася, што СП будзе выпускаць толькі седлавыя цягачы для рэалізацыі на рынках краінаў СНД. Зараз жа прынятае рашэнне аб пачатку продажу грузавікоў «МАЗ-МАН» на рынках краінаў за межамі Садружнасці.

Аляксей АРЭШКА

На «чарніла» грошай хапае

У Брэскай вобласці павялічыўся аб'ём продажу танных спіртных напояў. Паводле звестак абласнога ўпраўлення статыстыкі, за 9 месяцаў гэтага года спіртных напояў рэалізавана на 79,1 мільярда рублёў. У параўнальных цэнах гэта на 11,6% больш, чым за адпаведны перыяд 2000 года. У той час як скараціўся продаж гарэлкі і лікёра-гарэлачных вырабаў (на 6,2%), часцей сталі купляцца танныя айчынных віны, за кошт чаго і дасягнуў рост аб'ёму рэалізацыі спіртных напояў.

Пры прагнозе росту агульнага тавараабароту ў вобласці на 5,2%

рост за 9 месяцаў склаў 10%. Удзельная вага рэалізацыі алкагольных напояў у абароце дробнага гандлю — 15,7%. Апрача спіртнага, у магазінах больш сталі купляць рыбы і морапрадуктаў, рэалізацыя якіх узрасла на 63,1%. Рэалізацыя рыбных кансерваў узрасла на 50,8 працэнта. На 29% скараціўся продаж натуральнага чаю, на 11,6% — мясных кансерваў. У параўнанні з мінулым годам скараціўся продаж тавараў працяглага карыстання — веласіпедаў, мапедаў, пральных машын, халадзільнікаў і маразільнікаў.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

БУДАЎНІЦТВА

Развалілася архітэктура

Аб'яргае нібыта наступную статыстыку будаўніцтва ў рэгіёнах сумны факт сыходу ў неаплачальны адпачынак ўсяго складу архітэктурнага бюро ў Маладзечна. Устаноўлена на гаспадарчым разліку не мае перспектывы атрымаваць дастаткова заказаў, каб прыбытку ад праектаў хапа-ла доўгім на зарплату, арэнду і ацяпленне памяшкання.

Але гэта не перашкаджае «вертыкалі» збіць план па ўводзе жылля. Калі верыць дадзеным Брэскага аблвыканкама аб выкананні пастановы Саўміна №103

ад 18.12.2000 г. «Аб праграме жыллёвага будаўніцтва ў 2001 годзе», то за тры кварталы раёны заіспечылі ўвод жылля ажно на 131,8% да задання. Аднак 162 дамы (кватэры) былі выкуплены калгасамі як пустуючыя і толькі 64 кватэры пабудаваныя жыллёва-будаўнічымі кааператывамі з выкарыстаннем банкаўскіх крэдытаў. Баранавіцкі, Камянецкі і Бярозаўскі раёны не маюць сродкаў нават на дапамогу людзям перасяліцца на кінутыя сядзібы памерлых аднавяскоўцаў.

Мікола НЯЗЛОМНЫ

Расследаванне
трагедыі на вінзаводзе

У судзе Чыгуначнага раёна Гомеля прыпынае слуханне крымінальнай справы па абвінавачванні майстра Гомельскага вінарабнага завода Тамары Чакан у парушэнні правілаў аховы працы, што выклікала па неасцярожнасці смерць чатырох рабочых прадпрыемства.

15 ліпеня гэтага года чацвёра рабочых завода загінулі, атруціўшыся вуглякіслым газам, пасля таго як адзін з іх паспрабаваў ачышчыць ёмістасць для адстою сокаў ад жмыху, а тры іншыя — яго выратаваць.

Аднак 14 лістапада падчас судовага паседжання эксперты адмовіліся ад сваіх першапачатковых высноваў. Так, экспертупраўлення Камітэта па інспекцыі працы Юрый Зуеў паведаміў суду, што «неабходнасці лезці ў чатырхохметровую ёмістасць не было», і слесар, які першым спусціўся туды без ведама майстра Чакан, сам парушыў правілы тэхнікі бяспекі. Пракурор хадайнічала аб прызначэнні дадатковага даследавання.

Ірына ШАНЦАВА

КУЛЬТУРА

Аднаўленне
краязнаўчага
таварыства

14 лістапада створаны аргкамітэт па аднаўленні Беларускага краязнаўчага таварыства (БКТ). Такое рашэнне прынялі ўдзельнікі навукова-практычнага семінара «Беларускае краязнаўства: стан і перспектывы», які 14 лістапада прайшоў у Нацыянальным навукова-асветным цэнтры імя Францішка Скарыны.

Як зазначыў намеснік дырэктара Скарынаўскага цэнтру, кандыдат гісторыі Віталь Скалабан, у канцы 1980-х гадоў было створанае Беларускае краязнаўчае таварыства, якое не было афіцыйна зарэгістраванае. «Сёння адчуваецца неабходнасць рэанімацыі таварыства, якое павінна сканцэнтравана на праблемах гісторыі краязнаўства, падрыхтоўцы вучэбных праграмаў, дапамогі і выданняў», — зазначыў Скалабан. Мяркуюцца, што з'езд па аднаўленні БКТ будзе скліканы вясною 2002 года.

БелаПАН

ВОЙСКА

Армейскія шэрагі парадзеюць

Да 2006 года Узброеныя Сілы Беларусі будуць скарачаныя на 18 тысяч чалавек. Пра гэта БелаПАН паведаміў часова выконваючы абавязкі начальніка ўпраўлення кадраў міністэрства абароны рэспублікі палкоўнік Аляксандр Цапоты. На 1 студзеня 2006 года, у адпаведнасці з планам завяршэння фарміравання, колькасць склад Узброеных Сіл будзе скарачаны да ўзроўню 50 тысяч салдат і афіцэраў і 15 тысяч чалавек грамадзянскага персаналу (сёння агульная колькасць Узброеных Сіл — 83 тысячы чалавек). Разам з тым, паводле словаў Аляксандра Цапоты, «усе, хто хоча служыць, — служыць будучы».

Рэфармаванне, паводле яго словаў, азначае «у першую чаргу, арганізацыйна-штатныя мерапрыемствы, скіраваныя на аптымізацыю армейскіх структураў, зніжэнне расходаў на іх утрыманне, павышэнне кіруемасці баявых падраздзяленняў, вырашэнне сацыяльных праблемаў ваеннаслужачых».

А.Цапота паведаміў, што цяпер фактычна завершана кампанія па заключэнні кантрактаў міністэрствам абароны з афіцэрамі Узброеных Сіл. Не пажадалі заключыць кантракт каля 500 ваеннаслужачых, або 3,3% ад агульнай колькасці афіцэраў. Яшчэ 1.500 афіцэраў часова не заключылі кантракт з прычыны праводзімых арганізацыйна-штатных змяненняў.

За апошнія 10 месяцаў, у параўнанні з аналагічным леташнім перыядам мінулага года, зменшылася на 40% колькасць афіцэраў, якія пакінулі Узброеныя Сілы па ўласным жаданні.

Юрый КАСЬЯНАЎ

ЛЮСТРАФАКТ

● Да 9 мая далёка, паспеём ўспомніць...

Канфлікт праз РНЕ

Прадстаўнік Беларускай музычнай альтэрнатывы ў Гродне Андрэй Мясешка заявіў аб прыпыненні дзейнасці філіі. Шэраг гарадзенскіх гуртоў, сярод якіх такія вядомыя, як «Кальян» і «Deviation», адмовіліся супрацоўнічаць з БМА. Канфлікт пачаўся з-за таго, што Беларуская музычная альтэрнатыва запрасіла прыняць удзел у сваім новым праекце «Hard life - heavy music» гурт «Apraxia», адзін з удзельнікаў якога ў інтэрв'ю заявіў, што належыць да «сур'ёзнай нацыяналісцкай ідэяльнай арганізацыі». На думку А.Мясешкі і музыкантаў гарадзенскіх гуртоў, такой арганізацыі можа быць РНЕ.

Д. Ягораў

ЗДАРОЎЕ

Не хочаце хварэць — вакцынуіцеся

Кожны год у Беларусі на грып хварэюць ад 5 да 12% насельніцтва. Прыкладна раз у 2-3 гады бываюць эпідэміі, калі грыпам хварэюць да 20% жыхароў. Такія звесткі 14 лістапада на прэс-канферэнцыі ў Мінску прывеў галоўны эпідэміёлаг міністэрства аховы здароўя Анатоль Кажыякі.

Паводле яго словаў, за апошнія 30 гадоў самым цяжкім можна назваць 1999 год, калі грыпам хварэлі 1 млн. 5 тыс. чалавек. За апошнія шэсць гадоў у Беларусі ад грыпу памерлі 59 чалавек, у прыватнасці ў 1999 годзе — 15, у 2000 годзе — 5. Таксама галоўны

эпідэміёлаг міністэрства аховы здароўя зазначыў, што захворванне на грып наносіць значныя эканамічныя страты.

Што тычыцца прафілактыкі грыпу, то, паводле парады медыкаў, у барышбе з вірусам не варта забываць і пра народныя сродкі. Аднак асноўным сродкам прафілактыкі інфекцыйных захворванняў з'яўляецца актыўная імунізацыя насельніцтва. Паводле словаў спецыялістаў, імунітэт выпрацоўваецца ўжо на другі тыдзень пасля вакцынацыі і захоўваецца на працягу цэлага года.

Мапа ПЯТРОВА

ЭКАЛОГІЯ

Псуюць пушчу караеды

Галоўная парода дрэваў у Беларускай пушчы — елка, якая займае да 60% усяго масіву самага старога лесу Еўропы, зноў апынулася пад напідам караедатыпографа. Гэты невялікі жук памерамі да 5 міліметраў амаль усе сваё жыццё праводзіць пад карой, даючы два пакаленні ў адно лета колькасцю ад 10 да 24 маладых жукоў на адным дэцыметры ствала.

Па заканамернасці, выяўленай шведскім біёлагам С.Араніусам, прыкладна адзін раз на кожныя 90 гадоў для караеда ў Еўропе складаюцца асабліва

спрыяльныя ўмовы размнажэння. Тады ў лесе ўзнікае «пажар без агню» — дрэвы становяцца рыжымі, як падпаленыя. І хаця ў прыроды існуюць спосабы самакантролю, напрыклад, у 1921 годзе ўлады Польшчы вымушаны былі заключыць дамову з англійскай дрэвапрацоўчай фірмай «Сенчары» на высечку ў Беларускай пушчы вялікіх участкаў пашкоджанага ельніку, што затым працягвалася 2,5 года.

Звіняць пілкі ў пушчы і зараз. Беларускі бок заручыўся нават падтрымкаю сумеснага вучонага

савета супрацоўнікаў Нацыянальнага парку і польскімі калегамі. Зацверджаная рэзалюцыя аб радыкальным метады супраць прыроды існуючага караеда, ні польская, ні беларуская грамадскасць не могуць кантраляваць зараз хад экалагічнай акцыі. А вядома, што высечка трэба толькі шчыльна «нашпігаваныя» караедам елкі, ад клянення дрэва да ягонага высечкі павінна праходзіць усяго 2-3 дні. Ад чалавека зараз патрабавалася толькі дапамога, а не канкурэнцыя з караедам.

Галіна БАРАВАЯ

Талончыкі
даражэюць
не толькі ў Мінску

З 13 лістапада падаражэў праезд у грамадскім транспарце Брэста. З гэтага дня разавы талон для праезду ў аўтобусе і тралейбусе каштуе 80 рублёў, у вадзіцеля — 90 рублёў.

Паводле інфармацыі ўпраўлення транспарту Брэскага гарвыканкама, неабходнасць у павышэнні кошту праезду ўзнікла даўно. Затраты на 1 кіламетр прабегу па аўтобусных перавозках склалі 545 рублёў пры даходах 310, па тралейбусных — 517 пры даходах 300,2 рубля. Павышэнне кошту праезду, на думку спецыялістаў, не пакрые ўсе выдаткі, аднак крыху знізіць нагрузку на бюджэт.

У першым паўгоддзі бягучага года на фінансаванне расходаў па набыцці і капітальным рамонтзе транспартных сродкаў Брэста накіравана 247,6 мільёна рублёў. Гэта толькі трэцяя частка ад атрыманага горадам транспартнага збору, у той час як у цяперашняй сітуацыі да 60% фактычных затратаў транспартных гаспадарак павінны пакрывацца з бюджэту, лічаць спецыялісты. Яны таксама адзначаюць, што тралейбусны і аўтобусны парк маюць патрэбу ў аднаўленні саставу, паколькі сяродні знос наяўных аўтобусаў і тралейбусаў складае, адпаведна, 73 і 58%.

БелаПАН

16 лістапада 2001 года

Р Э Ч А І С Н А С Ц Ь

3

Беларусь – закрытое общество

Интервью НАШАЙ СВАБОДЗЕ бывшего заместителя министра иностранных дел Беларуси Андрея Санникова

Окончание, начало на стр.1

Выступали политики, аналитики, общественные деятели. Говорили о последствиях, которые могут быть в связи с этим актом.

Представитель России достаточно интересно расставил оценки, говоря о том, что членство Балтии в НАТО не представляет угрозы для России, не является вызовом, и что вообще ситуация настолько изменилась, что это не имеет такого уж большого значения. Это заявление было неожиданно, потому что знаем, что Россия категорически возражает до сих пор против вступления в НАТО.

– Затрагивалась ли как-то образом белорусская ситуация на этой встрече?

– Я был одним из выступающих и, конечно, говорил о нашей ситуации и о том, что у нас кардинально противоположная ситуация, чем у наших соседей – Латвии.

Кстати, показательно, что когда был предложен законопроект по Беларуси в комитете Сената США по иностранным делам, в этот же день было принято решение Североатлантического альянса о поддержке стран Балтии в их вступлении в НАТО. Это показатель того, как далеко мы разошлись, находясь географически рядом и имея общие границы.

Обсуждалось, безусловно, событие 11 сентября в Соединенных Штатах. Там, кстати, отмечалось, что Лукашенко пытается использовать это – для того, чтобы, якобы участием в антитеррористических коалициях пытался легитимизировать свое правление здесь в Беларуси.

– Насколько я понимаю,

это не особенно вводит в заблуждение наших соседей из стран Балтии и вообще Европейское сообщество?

– Оценка того, что происходит в Беларуси, у них однозначная. Но в свете изменившейся ситуации вот эти попытки, в общем-то, в заблуждение не вводят, но привлекают внимание.

Потому что неожиданно слышать от белорусских представителей готовность стать членами НАТО. Но потом эта неожиданность сменяется иронией – потому что понятно, что это зависит прежде всего от позиции России, никакой самостоятельности в этом нет.

– Затрагивались ли в этой связи вопросы продажи оружия диктаторским террористическим режимам, которые освещались в сообщениях информационных агентств, в нашей и зарубежной прессе?

– Сама конференция была посвящена прежде всего Латвии и возможному членству Латвии в

NATO. Но отмечалось, насколько нестабильна и непредсказуема ситуация в Беларуси, насколько она закрыта от глаз общественности, что такие вещи происходили довольно долго, и только сейчас информация об этом стала появляться.

– Вы затронули вопрос о внесении в комитет по иностранным делам Сената США проекта закона о демократии в Беларуси. Как Вы его расцениваете?

– Этот законопроект пока существует в качестве законодательного предложения. Он расценен как подтверждение позиции Соединенных Штатов – не только администрации, но и Конгресса. То есть я расцениваю так, что Конгресс и Сенат достаточно хорошо отслеживали события в Беларуси, и, в общем-то, были попытки наладить контакты с Лукашенко. И поскольку белорусская сторона официально не идет ни на какие изменения в своей политике, то появился вот такой жесткий документ. Я считаю, что это подтверждение политики Соединенных Штатов.

– Как это соотносится с европейской политикой – когда звучат заявления из Страсбурга, из Брюсселя о том, что политика изоляции режима не дала никаких результатов, поэтому необходимо её прекратить и начать сотрудничать?

– Мне такие заявления непонятны, потому что о каких контактах и о каком вообще сотрудничестве с Лукашенко можно говорить, когда всплывают все новые и новые факты неприглядной деятельности белорусских властей?

Во-первых, все больше фактов

по причастности властей к исчезновению людей. Во-вторых, идет информация не просто о торговле оружием, а о торговле с теми группировками и странами, которые поддерживают террористов. А еще, я уверен, мы можем узнать, что конкретно поставлялось, потому что есть совершенно определенные запреты на поставки не только в определенные страны, но и на поставки определенных товаров.

Как можно сейчас говорить о сотрудничестве, когда эти вот факты белорусские власти должны дать конкретный ответ – не обычные свои ответы о провокационной деятельности, а конкретный ответ – было это или нет? И нужно убедиться, насколько ответ достоверен. Поэтому я думаю, что смягчать позицию просто невозможно, потому что после 11 сентября понятно, что демократические режимы виновны в том, что произошло, так как подпитывают это.

– Шел ли разговор на этой конференции о терроризме, о взаимодействии в борьбе с ним?

– Безусловно. В общем-то, вся конференция касалась темы, что после 11 сентября встал вопрос о защите демократических ценностей. Возможное членство стран Балтии в НАТО также будет способствовать защите этих ценностей. И как раз защита ценностей демократии, цивилизации и ставится во главу угла при любых разговорах о борьбе с терроризмом. Понятно, что белорусские власти не укрепляют, а подрывают эти ценности, поэтому они абсолютно выпадают из этого процесса.

Интервью брал
Павел КРЫЛЬСКИЙ

ПАМЯТЬ

Заява беларускіх археолагаў

Беларускія археолагі выступілі з заявай, у якой сцвярджаюць, што ва ўрочышчы Курапаты знаходзяцца пахаванні ахвяраў сталінскіх рэпрэсій. Вучоныя бралі ўдзел у працы ўрадавых камісій 1988 і 1993 гадоў па расследаванні фактаў выяўлення ва ўрочышчы чалавечых астанкаў.

Археолагі выказваюць занепакоенасць тым, што на працягу апошніх гадоў дзяржаўныя СМІ актыўна навяваюць грамадству думку аб пахаванні ў Курапатах ахвяраў фашысцкіх расстрэлаў перыяду Другой сусветнай вайны. Пры гэтым ніхто не змог падвергнуць сумненню адназначнае афіцыйнае заключэнне ўрадавай камісіі 1988 года аб Курапатах як месцы масавага знішчэння людзей органамі НКВС БССР у 30-40-я гады. «Гэтыя высновы грунтаваліся не толькі на паказаннях больш чым 200 сведкаў, але і на матэрыялах некаторых даступных для камісій архіваў, на выніках эксгумацыі пахаванняў і на крыміналістычных экспертызах (кронаскапічным даследаванні, судова-медыцынскім вывучэнні касцявых астанкаў, даследаванні манет, куль, гільзаў, тэхнікі зубнога пратэзавання, надпісаў, знакаў клеймавання на асабістых рэ-

чах забітых і г.д.), – гаворыцца ў заяве. «Больш таго, – значаюць яго аўтары, – пры эксгумацыі адной з магілаў былі знойдзеныя не толькі рэчавыя доказы часоў правядзення расстрэлаў, але і ўпершыню ўстаноўленыя некаторыя прозвішчы забітых людзей».

Вынікі следства 1997-1998 гадоў, ініцыяванага некаторымі грамадскімі арганізацыямі, па незразумелых прычынах дагэтуль невядомыя грамадству. У гэтым археолагі бачаць спробу «наўмыснага ўтойвання новай інфармацыі і разам з тым – яшчэ аднаго пацвярджэння злачынстваў НКВС у Курапацкім урочышчы».

Заяву падпісалі Мікола Крывальцэвіч, Алег Іоў, Андрэй Мяцельскі, Валянціна Варгей, Лявон Калядзінскі, Міхась Чарняўскі, Віктар Кудрашоў і Аляксандр Мядзведзеў. Яны з'яўляюцца аўтарамі шэрагу публікацый па выніках даследаванняў у Курапатах, а таксама членамі групы па распрацоўцы ахоўнай зоны і канцэпцыі стварэння нацыянальнага мемарыяла ў Курапатах.

Дадатковую інфармацыю можна атрымаць на сайце ініцыятывы – www.ngo.unibel.by/BEL/KURAPATY

БелаПАН

Конкурс на лепшы праект мемарыяла ў Курапатах

Грамадская ініцыятыва «Маладзёў абарону Курапатаў» абвясціла аб складзе журы конкурсу на лепшы праект мемарыяла ў Курапатах.

У журы ўвайшлі доктар гісторыі Анатоль Грыцкевіч, археолагі Мікола Крывальцэвіч і Алег Іоў, святар Беларускай праваслаўнай аўтакефальнай царквы айцец Леанід Акаловіч, намеснік старшыні Партыі БНФ Вячаслаў Сіўчык, прэс-сакратар Маладога Фронту Аляксей Шэйн, актывіст Кансерватыўна-хрысціянскай партыі – БНФ Рыгор Кійко, лідэр незарэгістраванай арганізацыі Малады Фронт Павел Севярынец, прадстаўнік незарэгістраванага аб'яднання беларускай моладзі «Еўрапейскі шлях» Аляксей Фралоў, а таксама члены незарэгістраванай «Беларускай партыі свабоды»

Алесь Гетман і Сяргук Высоцкі.

Нагадаем, што конкурс будзе праходзіць у тры этапы. Спачатку эскізы праектаў будуць накіроўвацца ва ўправу Партыі БНФ (Варшавіні, 8) на разгляд журы. Затым аўтары прадставяць макеты праектаў і, нарэшце, іх тэхнічнае абгрунтаванне. Журы мяркуе падвесіць вынікі конкурсу да пачатку 2002 года. Каменіруючы абвясчэнне конкурсу, прэс-сакратар Маладога Фронту Шэйн выказаў спадзяванне, што «падзеі вакол Курапатаў абудзяць цікавасць творчай інтэлігенцыі да праблемы ўвекавечвання памяці ахвяраў сталінскіх рэпрэсій».

БелаПАН

Новы ксёндз Пермскай парафіі

У Санкт-Пецярбургскім касцёле Успення Прачыстае Дзевы Марыі, што на першай Чырвона-армейскай вуліцы, адбылася ўрачыстая цырымонія пасвячэння ў прэсвітары (другая ступень святарства) беларускага паэта, дыякана Сяргея Сурыновіча. Пасвачай архіепіскап Тадэвуш Кандрусевіч. Цырымонія сталася не толькі вялікай святочнай, але і мела трэшкі экзатычных фарбаў, бо ў алтары касцёла знаходзіліся два вазоны з вялікімі пальямі, а ў служэнні архіепіскапу дапамагалі ксёндз афрыканец. Прысутнічалі прадстаўнікі беларускай дыяспары на чале з Валянцінам Грыцкевічам. Падчас цырымоніі карысталіся рускай мовай, але пасля заканчэння абрадавых та-

ямніц малады прэсвітар звярнуўся са словамі падзякі да сваіх (прысутных на цырымоніі) бацькоў на роднай – беларускай – мове. Архіепіскап пасвясціў каталікоў (ён родам з Гродна) таксама сказаў некалькі цёплых словаў па-беларуску. Месцам будучага служэння маладога святара вызначаны самы ўсходні прыход еўрапейскай Расіі. На ўспамін аб урачыстасці піцерскія беларусы сфатаграфаваліся з Сяргеем Сурыновічам і падаравалі яму копію беларускага каталіцкага (лацінскай) малітоўніка, выдадзенага ў Расійскай імперыі ў 1835 годзе.

P.S. Самы ўсходні каталіцкі прыход у еўрапейскай Расіі знаходзіцца ў Пярмі.

А.Н.

Лекарам забаранілі сумяшчаць працу

Зь лістапада дактарам і навуковым супрацоўнікам Інстытута анкалогіі забаранілі сумяшчаць працу. Як вынік, заробкі мэдэкаў амаль удвая зменшыліся. Неўзабаве з гэтым давадзецца сутыкнуцца іншым мэдэчным работнікам.

Інстытут анкалогіі стаў першай мэдэчнай установай, дзе дактарам забаранілі сумяшчаць працу, а значыць, пазбавілі дадатковых заробкаў. Адпаведны загад за подпісам дырэктара інстытута Іосіфа Залускага з'явіўся напачатку лістапада.

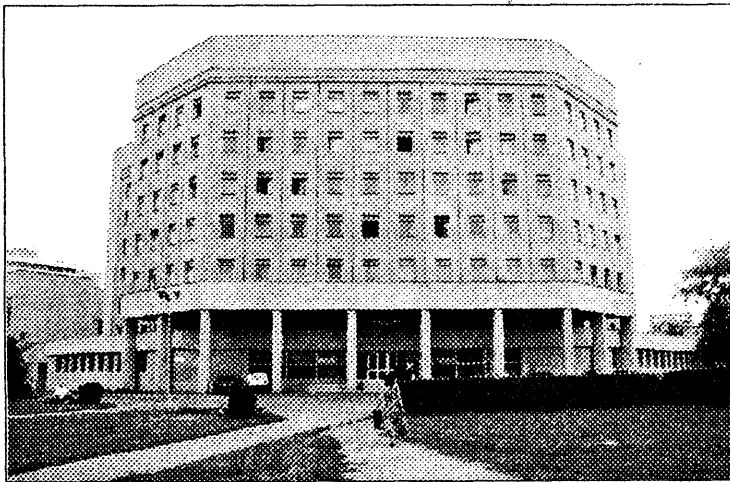
У міністэрстве аховы здароўя тлумачаць, што гэтыя захавы ўзялі ў адпаведнасці з новым Працоўным кодэксам, дзе адзначана, што работнікам, чья праца звязаная са шкоднымі ўмовамі, забараняецца сумяшчальніцтва. Гэтым дзяржава нібыта клапаціцца пра здароўе дактароў.

Між іншым, ня толькі анкалогія, але й мэдыкі розных спецыяльнасцяў (неўрахірургі, радыёлягі, анэстэзіялогі ды іншыя) працуючы ў шкодных умовах і нават атрымліваюць за шкоднасць малако. Ня выключана, што за Інстытутам анкалогіі падобная навіна з'явіцца і ў іншых мэдэчных установах. Як удалося высветліць, адпаведны загад ужо падрыхтаваны ў НДІ радыяцыйнай мэдэцыны.

Беларускія мэдыкі заўжды атрымлівалі вельмі нізкія заробкі, таму вымушаны былі працаваць на паўтары, а то й на дзве стаўкі. Доктары Інстытута анкалогіі падлічылі, што цяпер будуць губляць штомесяц каля 50 даляраў, а працы, мяркуючы па ўсім, менш ня стане. Адна з супрацоўніц інсты-

тута кажа:

(Супрацоўніца:) «Мы й так мала зарабляем. Нам усё роўна давадзецца выконваць тую ж работу: хворага ж не пакінеш, але заробкі будзем атрымліваць значна меншыя. Прыкладна на 50 тысяч рублёў менш будуць атрымліваць мэдэчныя сёстры. Доктары яшчэ больш губляюць – напрыклад, загадчыца нашага аддзялення губляе 89 тысяч... Тое,

што мы ўсё роўна будзем выконваць сваю працу, нікога не хвалюе. Дрэнна нам усім».

У міністэрстве аховы здароўя спрабавалі выправіць такое становішча і звярнуліся з лістом у адміністрацыю Лукашэнкі. Аднак адтуль прыйшоў адказ, што падобныя нормы ўвядуць у адпаведнасці з заканадаўствам, і таму праблема, маўляў, невырашальная. Лукашэнка не падтрымаў і прапанову мэдэкаў выдаць адмысловы прэзыдэнцкі дэкрэт, які б дазволіў мэдэкам сумяшчаць працу.

У міністэрстве аховы здароўя кажуць, што выправіць сытуацыю можа толькі значнае падвышэнне заробкаў мэдэкам. Відаць, гэта наўрад ці абудзецца. Агульная сытуацыя ўскладняецца тым, што ў краіне застаецца вялікая запавычанасць па заробках – на 31 кастрычніка гэтая лічба складала 40 мільярдаў рублёў.

Вольга РЫМАШЭЎСКАЯ
Радзё «Свабода»

«Артикул 19» отстаивает «Пагоню»

Окончание,
начало на стр.1

Второе предупреждение газеты получила 21 сентября 2001 г. (после начала судебной процедуры против газеты) за серию статей (в выпуске №36 от 4 сентября 2001 г.) о существующей возможности фальсификации результатов президентских выборов. В помещении типографии сотрудниками милиции был изъят весь тираж данного выпуска. Это дело не нашло поддержки со стороны Госкомпечати из-за отсутствия правовых оснований для закрытия газет.

Данное действие последовало вслед за периодом травли сотрудников газеты КГБ в период подготовки к президентским выборам. Во время якобы имевшей место попытки завербовать журналиста «Пагоня» в августе, по имеющейся у нас информации, сотрудник КГБ сказал: «Хотя закрытие газеты не входит в компетенцию КГБ, но на это есть соответствующие органы». Впоследствии редактор газеты «Пагоня» Николай Маркевич был вызван в прокуратуру г. Гродно, где ему сообщили о том, что «Пагоня» будет закрыта.

Основанием для данных двух предупреждений стали пункты 8 и 9 статьи 5 Закона о печати, запрещающие распространение сведений, порочащих честь и достоинство Президента, и публикацию информации от имени незарегистрированных организаций. Оба пункта данной статьи противоречат международным обязательствам, взятым на себя Беларусью в соответствии со Статьей 19 МПГПП (Международного Пакта о гражданских и политических правах), провозглашающей право каждого на свободное выражение своего мнения, кото-

рое включает в себя «свободу искать, получать и распространять всякого рода информацию и идеи независимо от государственных границ устно, письменно или посредством печати...». Международное законодательство допускает наложение ограничений на свободу слова лишь в очень узко очерченных обстоятельствах, в случаях, когда эта мера является абсолютно необходимой в демократическом обществе. Действие же данного закона явно выходит за рамки этих ограничений.

Более того, принимая во внимание тот факт, что Госкомпечати поставил под сомнение оправданность прекращения деятельности газеты, закрытие средства массовой информации является неадекватной мерой в соответствии с международным законодательством, так как серьезно ограничивает возможность обществу получать информацию.

Дополнительное вмешательство в работу негосударственных СМИ в Беларуси порождает атмосферу страха, что не позволяет СМИ выполнять свою функцию, состоящую в выражении существующих в обществе различных точек зрения, а также подталкивает альтернативные мнения.

Мы призываем правительство Беларуси незамедлительно прекратить все формы травли журналистов, предпринять необходимые шаги для отмены действия неадекватного закона о СМИ и активно содействовать созданию условий для процветания деятельности негосударственных СМИ.

С уважением,
Эндрю ПАДДЕФАТТ,
Исполнительный директор»

16 листопада 2001 года

ТЕЛЕНАВИГАТОР

5

22 НОЯБРЯ

13.00 Сегодня.
13.25 Криминал.
13.35 Впрок.
13.45 Афиша.
13.50 Сериал «Графиня де Монсоро».
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал «Салон красоты».
16.30 Сериал «День рождения Буржуя-2».
17.35 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Герой дня.
18.55 Комедия «ПОБЕГ».
21.00 Сегодня.
21.55 Совершенно секретно. Информационная программа.
23.00 Сегодня.
23.20 Дневник Недели Высокой моды в Москве.
23.40 Гордон.

07.05 Новости культуры.
07.30 «ЦВЕТНЫЕ СНЫ». Худ. фильм.
08.30 Русская вилла в центре Рима.
09.10 «Вокзал мечты».
09.40 «Ах, у психов жизнь». Док. фильм.
10.25 Отечество и судьбы. Строгоновы.
11.30 Новости культуры.
11.45 «СТРАННАЯ ЖЕНЩИНА». Худ. фильм. 2-я серия.
12.50 «Ох, уж эти детки!» Мультфильм.
13.30 Вместе с Фалафел.
13.45 «Щелкунчик».
14.15 Чем живет Россия.
14.30 А.П.Чехов. «Нахлебники».
14.50 Ф.Шопен. Баркарولا.
15.00 Новости культуры.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
15.35 «Ах, у психов жизнь». Док. фильм.
16.30 Экспедиция «Чиж».
17.00 Археология. «Тайна Роанок».
17.30 Новости культуры.
17.50 Парижский журнал.
18.15 «Возвращение в Брайдсхед». Сериал.
19.05 «Послужный список мичмана».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 К 100-летию нобелевских премий.
20.45 «ЛЮБОВЬ В ГЕРМАНИИ». Худ. фильм.
22.30 «Джазфрениа».
23.00 Новости культуры.

14.00 Сейчас.
14.25 Телемагазин в Минске.
14.40 Дорожный патруль.
15.00 100 чудес света. «Хранители дикой жизни».
16.00 Сейчас.
16.30 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
17.05 «За стеклом».
17.40 Дорожный патруль.
18.00 Сейчас.
18.50 Сериал «Гражданин начальник».
20.00 Сейчас.
20.35 Тушите свет.
20.50 «За стеклом».
22.00 Грани.
22.45 «Без протокола».
23.35 «За стеклом».
00.05 Дорожный патруль.

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Школьный пес». Мультсериал.
07.00 «Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТБ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Автопанорама».
08.45 Премьер-парад «Столичный».
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Фильм «АТТИЛА, ПРЕДВОДИТЕЛЬ ГУННОВ», 2-я серия.
11.30 «Дискавери» на СТБ.
12.00 Новости СТБ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Убойная сила-3». Сериал.
14.00 «Баффи». Сериал.
15.00 Новости СТБ.
15.15 «Кулинарные рецепты».
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школьный пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенки». Теленовелла.
18.00 Новости СТБ.
18.15 Международные спортивные новости на СТБ.
18.30 «Экзотика».
18.45 «Автопанорама».
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
19.10 Премьер-парад «Столичный».
19.15 «Вечарница».
19.30 Мелодрама «ТЕЛО».
19.40 «Убойная сила-3». Сериал.
23.00 Новости «СТБ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Драма «ТИТАНИК».

ПЯТНИЦА • 23 НОЯБРЯ

6.00, 7.00, 8.00 Новости.
6.10, 7.10, 8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.10 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный Французский Канал).
10.05 Сад мечты. Передача для дачников.
10.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
11.00 «Человек моря». Сериал.
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 «УТРОМ-РЕКА». Худ. фильм. 4-я серия, заключительная.
14.20 Док. сериал «Сокровища мировой культуры».
14.35 Видеофильм «Детки в клетке».
15.00 Новости.
15.15 «Данни, расскажи мне историю».
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал). 5-я серия.
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный Французский Канал).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Парламентский вестник.
18.55 Л.Бриков в психологической драме «СВЕЧА» («Беларусьфильм»)
20.40 Панорама. Информационный канал.
21.00 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
22.30 Спорт-курьер.
22.40 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания). 3-я серия.
0.05 Новости.
0.20 Белорусская двадцатка.

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 «ФАТАЛИСТЫ». 4-я серия.
10.15 «Сами с усами».
10.45 «Ералаш».
10.50 Библиомания.
11.00 Новости.
14.20 Фильм «ПРИНЦ И НИЩИЙ».
16.00 Большая стирка.
17.00 Новости.
17.25 Док.детектив.
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 Поле чудес.
20.00 Время.
20.35 «Один и без оружия».
22.00 «В другое время».
22.55 Мелодрама «ДРУГАЯ СЕСТРА».

08.00 Вести.
08.15 Сериал «Московские окна».
09.10 Новая «Старая квартира».
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара».
16.00 Вести.
16.30 Планета КВН.
17.00 Пресс-клуб.
18.00 Сериал «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Юбилейный вечер, посвященный Аркадию Исааковичу Райкину.
22.30 Фильм «БРАТ».
00.35 Горячая десятка.
01.30 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
05.10, 06.20, 13.25, 17.35 Криминал.
05.20, 07.15, 13.40 Впрок.
05.35, 06.40, 13.45 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженевым.
05.50, 06.50 Большие деньги.
06.35, 07.40 Карданный вал.
07.55 Очная ставка.
08.25 Док-шоу «Я и моя собака».
09.25 Своя игра.
10.10 Внимание. Розыск!
11.25 Сериал «ПИЛИГРИМ».
13.50 Сериал «Графиня де Монсоро».
15.30 Комедия «ПРИШЕЛЬЦЫ».
18.40 Свобода слова.
20.10 «Криминальная Россия».
21.50 Острозащитный фильм «ТЕЛЕПАТ».
23.50 Пепси-чарт.
00.30 Дневник Недели Высокой моды в Москве.

07.05 Новости культуры.
07.30 «ЛИМУЗИН ЦВЕТА БЕЛОЙ НОЧИ». Худ. фильм.
08.50 «Шайбу, Шайбу». Мультфильм.
09.10 Партитуры не горят.
09.40 «Крис Боннингтон. Годы на Эвересте». Док. фильм.
10.35 «О театре и не только...».
11.30 Новости культуры.
11.45 «ТОМ СОЙЕР». Худ. фильм.
13.05 Мультфильмы.
13.30 Вместе с Фалафел.
13.45 «Щелкунчик».
14.15 Чем живет Россия.
14.30 Малые музеи Санкт-Петербурга.
15.00 Новости культуры.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
15.35 «Крис Боннингтон. Годы на Эвересте». Док. фильм.
16.30 Сенсация. Сенсация? Сенсация...
17.00 Археология.
17.30 Новости культуры.
17.50 «С потолка».
18.15 «Возвращение в Брайдсхед». Сериал.
19.15 «Ракетчики из Хантсвилла. Немецкий вклад в освоение космоса». Док. фильм.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «Билет в Большой».
20.40 «ЛИЛИ МАРЛЕН». Худ. фильм.
22.35 «Бесконечная история Голливуда».

05.45 Дорожный патруль.
06.00 Сейчас.
06.10 День за днем.
06.30 Сейчас.
06.40 День за днем.
07.00 Сейчас.
07.10 День за днем.
07.30 Сейчас.
07.40 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.00 Сейчас.
08.25 Сериал «Гражданин начальник».
09.30 «Сеть».
10.00 Сейчас.
10.25 Сериал «Женщина с характером».

11.10 Телемагазин в Минске.
11.30 «Вы - очевидец».
12.00 Сейчас.
12.20 Телемагазин в Минске.
13.20 «За стеклом».
14.00 Сейчас.
14.25 Телемагазин в Минске.
14.40 Дорожный патруль.
15.00 100 чудес света. «Львы ночной Африки».
16.00 Сейчас.
16.30 «Опасный мир».
17.05 «За стеклом».
17.40 Дорожный патруль.
18.00 Сейчас.
18.50 Сериал «Гражданин начальник».
20.00 Ток-шоу «Глас народа».
21.20 «За стеклом».
22.30 Грани.
23.10 «За стеклом».
23.45 Сериал «Первая волна III».
00.30 Дорожный патруль.

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Школьный пес». Мультсериал.
07.00 «Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТБ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Дискавери» на СТБ.
08.45 Премьер-парад «Столичный».
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Мелодрама «ТЕЛО».
11.30 Информационно-познавательная программа «Европа сегодня».
12.00 Новости СТБ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Убойная сила-3». Сериал.
14.00 «Симулятор». Сериал.
15.00 Новости СТБ.
15.15 «Кулинарные рецепты».
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школьный пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.50 «Ликбезпотребсоюз представляет...».
16.55 «Чертенки». Теленовелла.
18.00 Новости СТБ.
18.15 Международные спортивные новости на СТБ.
18.30 Центр развлечений «Мэдисон авеню».
19.00 «Тема дня». Итоги в уик-энд.
19.10 Премьер-парад «Столичный».
19.15 «Вечарница».
19.30 Триллер «ПИЛИГРИМ».
21.35 «Секретные материалы». Сериал.
23.00 Новости «СТБ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Фильм «ВЛЮБЛЕННЫЙ ТОМА».

СУББОТА • 24 НОЯБРЯ

7.00 Новости.
7.10 Сериал «Женщина в белом» (Международный Французский Канал).
8.05 Познавательный сериал «Пятое измерение» (Международный Французский Канал).
8.30 Иснась. Духовная программа.
9.00 Новости.
9.10 Экран индийского кино. «ВСЕ В ЖИЗНИ БЫВАЕТ». 1-я и 2-я серии.
12.20 Сад мечты. Передача для дачников.
12.45 Королевская охота.
13.10 Здоровье. Тележурнал.
13.35 Сериал «Ростов-папа» (Россия). 1-я серия.
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.15 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания). 3-я серия.
16.40 Белорусская двадцатка.
17.05 Пять чудес.
17.35 Волшебная шкатулка «Союзмультфильм». «Грибок-термомок».
17.45 «Неман-2001». Видеофильм про оперативно-тактическое учение Вооруженных Сил Республики Беларусь.
18.40 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.20 КВН. 1/2 финала Еврелиги.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Баскетбол. Чемпионат Европы. Полуфинал. Женщины. Беларусь-Латвия.
22.50 Баскетбол. Чемпионат Европы. Полуфинал. Мужчины. Беларусь-Франция.
23.40 Видимо-невидимо.
0.50 Сериал «Королева мечей» (Канада-Испания-Великобритания). 1-я серия.

06.00 Новости.
06.10 Комедия «СОЛОМЕННАЯ ШЛЯПКА». 1-я серия.
07.15 Слово пастыря.
07.35 Зов джунглей.
07.55 «Ералаш».
08.05 Играл, гармонь любимая!
08.50 Библиомания.
09.00 Новости.
09.10 Смехопанорама.
09.45 Смак.
10.05 40 лет шоу. КВН.
11.05 В мире животных.
11.45 Здоровье.
12.30 «Серебряный шар». Эльза Леждей.
13.15 История одного шедевра.
13.30 «Все о Микки Маусе».
14.00 Новости.
14.10 Эпопея «СТАЛИНГРАД». 1-я серия.
15.40 «Морские дьяволы». Спец-репортаж.
16.00, 17.20 Концерт Клары Новиковой.
17.00 Новости.
17.55 «Кто хочет стать миллионером?».
18.55 Последний герой.
20.00 Время.
20.30 Боевик «ЗВЕЗДНЫЙ ДЕСАНТ».
22.40 Песня года. Осень.
00.10 Триллер «ЧЕТВЕРТ».

05.40 Диалоги о рыбалке.
06.05 Сериал «Затерянный мир».
07.00 Папа, мама, я - спортивная семья.
07.45 «Телепузики».
08.10 Золотой ключ.
08.30 Здоровье и жизнь.
09.00 Почта РТР.
09.30 Доброе утро, страна.
10.10 «Сто к одному».
11.00 «Рядом с тобой».
11.55 Сериал «Тайный агент».
13.00 Вести.
13.20 Детектив «ДВА БИЛЕТА НА ДНЕВНОЙ СЕАНС».
15.00 «Том и Джерри».
15.05 «Круглый отличник. Энциклопедия доктора Шлягера».
17.00 Моя семья.
17.55 Анонсы.
19.00 Вести.
19.25 Зеркало.
20.00 Фильм «ТАКСИ».
21.55 Фильм «НЕКУДА БЕЖАТЬ».
23.50 Фильм «ЖЕНЩИНЫ НОЧИ».
01.35 Прогноз погоды.

05.25 Острозащитный фильм «ТЕЛЕПАТ».
07.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.35 Мультфильм «Светлячок».
7-я серия.
07.45 Белые родители.

08.20 Без рецепта.
09.00 Сегодня.
09.15 Криминал.
09.50 «Женский взгляд».
10.25 Квартирный вопрос.
11.00 Сегодня.
11.25 Боевик «СМЕРТЕЛЬНАЯ БИТВА».
13.25 Путешествия натуралиста.
14.00 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 «Продолжение следует...».
16.25 Шоу Елены Степаненко.
17.20 Комедия «ИМПОТЕНТ».
18.50 Боевик «ВЗРЫВАТЕЛЬ».
21.00 Сегодня.
21.30 «Однажды в России». Фильм 1-й. «Колея».
22.15 Боевик «ОЖИДАНИЕ ПОЛКОВНИКА ШАЛЫГИНА».
00.00 Дневник Недели Высокой моды в Москве.
00.15 Цвет ночи.
00.45 Кома.

09.10 «Ну, погоди!» Мультфильм.
09.50 Мой цирк.
10.15 Бабушкины рецепты.
10.30 Золотой пьедестал. Дмитрий Саутин.
11.00 Графоман.
11.25 Чудеса погоды.
11.50 «НЕБЕСНЫЙ ТИХОХОД». Худ. фильм.
13.05 «Приключения Мурзилки». Мультфильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Время музыки».
14.10 «Необыкновенный матч». Мультфильм.
14.30 Кино Европы. второй Голливуд. Док.сериал.
15.30 Телетеатр. Классика.
16.30 «Романтика романса».
17.00 «Майские цветы». Сериал.
18.00 Сферы.
18.40 «Фрак народа».
19.35 «Исторические концерты».
20.15 В вашем доме.
21.00 Новости культуры.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 «ПРОВЕРКА НА ДОРОГАХ». Худ. фильм.

06.20 Дорожный патруль.
06.35 Фильм «ПЯТЫЙ ОКЕАН».
07.55 Сериал «Гражданин начальник».
08.50 Ток-шоу «Глас народа».
10.00 Сейчас.
10.25 «Просто звери».
11.00 Дорожный патруль.
11.25 Чемпионат России по хоккею с шайбой. «Спартак» - «СКА» (С-Пб).
13.45 «За стеклом».
14.00 Сейчас.
14.30 «Сеть».
15.05 «За стеклом».
15.20 Фильм «СУДЬБА «ОФИЦЕРОВ», 2 часть.
16.05 «Дачники».
16.50 «За стеклом».
17.00 Обратный отсчет.
18.00 Сейчас.
18.50 «Без галстука».
19.30 Сериал «Гражданин начальник».
20.45 «Итого».
21.15 «За стеклом».
22.20 Фильм «НЕПОБЕДИМЫЙ».
23.45 «За стеклом».
00.20 Сериал «Первая волна III».

01.10 Дорожный патруль.
06.00 Музыкальный канал.
07.00 «Параллели».
07.15 «В гостях у Тофика».
07.30 «Инспектор Гаджет». Мультсериал.
08.00 «Джин Джин из страны Пандленд». Мультсериал.
08.30 «Симпсоны». Мультсериал.
09.00 «Симпсоны». Мультсериал.
09.30 «Баффи». Сериал.
10.30 Триллер «ПИЛИГРИМ».
12.50 «Экзотика».
13.05 «Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
13.30 Фильм «БЕГСТВО МИСТЕРА МАККИНЛИ», 1-я серия.
15.20 «Здравствуй, доктор».
15.40 «Кто...».
16.00 «Человек-паук». Мультсериал.
16.30 «Человек-паук». Мультсериал.
16.50 «Дальноточка». Сериал.
18.00 Худ. фильм.
19.30 «Час пик».
20.30 Премьер-парад «Столичный».
21.05 Триллер «ПРЕТЕНДЕНТ».
23.55 Центр развлечений «Мэдисон авеню».
00.25 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.

05.25 Острозащитный фильм «ТЕЛЕПАТ».
07.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.35 Мультфильм «Светлячок».
7-я серия.
07.45 Белые родители.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 25 НОЯБРЯ

7.00 Новости.
7.10 Сериал «Женщина в белом» (Международный Французский Канал).
8.05 «Атлантида». Информационно-аналитическая программа.
8.30 «Арсенал». Программа об армии.
9.00 Новости.
09.10 Мультфильм.
09.35 Фильм-сказка «ТРИ ЗОЛОТЫХ ВОЛОСКА» (Чехословакия-Германия-Италия).
11.00 «Все нормально, мама!». Развлекательная программа.
11.40 Телевизин.
12.10 Сериал «Королева мечей» (Канада-Испания-Великобритания). 1-я серия.
12.50 Судьба человека. «Семь Я».
13.20 «Мазетро». Авторский вечер поэта Александра Легчилова.
14.50 «И другие официальные лица».
15.00 Новости.
15.15 Мир и мы.
15.35 Дж.Лоллобриджида в исторической драме «СОБОР ПАРИЖСКОЙ БОГОМАТЕРИ» (Франция).
17.40 Криминальное досье.
18.10 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
18.40 «Время местное». Репортажи из провинции.
19.10 Планета «АРТ».
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Панорама.
20.35 Спорт-курьер.
20.45 Наше любимое кино. Н.Крючков и Л.Смирнова в худ. фильме «ПАРЕНЬ ИЗ НАШЕГО ГОРОДА» («Мосфильм»)
22.10 Сериал «Жюли Леско» (Франция).
23.40 Знаменитые кутюрье в программе «Новая коллекция».

06.00 Новости.
06.10 Комедия «СОЛОМЕННАЯ ШЛЯПКА». 2-я серия.
07.10 Армейский магазин.
07.40 «Русалочка».
08.05 Утренняя звезда.
08.50 Библиомания.
09.00 Новости.
09.10 «Непутевые заметки».
09.30 Пока все дома.
10.05 Спасатели. Экстренный вызов.
10.35 Клуб путешественников.
11.20 «Тайны отца Даулинга».
13.00 Умницы и умники.
13.30 «Черный плащ».
14.00 Новости.
14.10 Эпопея «СТАЛИНГРАД». 2-я серия.
15.50 Живая природа.
17.00 Новости.
17.20 «Ералаш».
17.30 Комедия «МИСТЕР БИН».
19.15 КВН-2001. Второй полуфинал.
21.30 Ночное «Время».
21.50 Сериал «X-files».
22.45 Фильм «ВЗДЕРНИ ИХ ПОВЫШЕ».

05.55 «СТРАНА ОБЕЗЬЯН». Худ. фильм.
07.20 Прогноз погоды.
07.25 «Телепузики».
07.50 Русское лото.
08.40 «ТВ Бинго шоу».
09.20 Доброе утро, страна.
10.00 Сам себе режиссер.
10.55 «Городок».
11.35 Федерация.
12.10 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.25 Вокруг света.
15.30 «Том и Джерри».
15.50 «Комиссар Рекс». Сериал.
16.55 ТВ Бинго новости.
17.00 «Два роля».
17.55 Анонсы.
19.00 Вести недели.
19.55 Фильм «ТАКСИ-2».
21.50 Сериал «Твин Пикс».
23.00 Спорт за неделю.
00.00 «Кинескоп».
00.55 Прогноз погоды.

05.25 Боевик «ВЗРЫВАТЕЛЬ».
07.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.40 Пепси-чарт.
08.25 Ох, уж эти дети!
09.00 Сегодня.
09.15 Детектив «ПЯТЬ МИНУТ СТРАХА».
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм «ОДИНОЧНОЕ ПЛАВАНИЕ».

13.20 Служба спасения.
14.00 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 Док-шоу «Я и моя собака».
16.20 «Женский взгляд» Оксаны Пушкиной.
17.00 Очная ставка.
17.30 Боевик «ПЯТЫЙ ЭЛЕМЕНТ».
20.00 Намедни.
21.15 Куклы.
21.30 Торжественное закрытие Недели Высокой моды в Москве.
23.25 Журнал Лиги чемпионов.
00.00 Фильм «ЛЕННИ».

09.10 Мультфильмы.
10.15 Неделльные истории.
10.30 Ток-шоу «Набум».
11.00 Тем временем.
11.25 Чудеса погоды.
11.50 «АКТРИСА». Худ. фильм.
13.05 Мультфильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.10 «Поговори на моем языке». Худ. фильм.
14.25 «Земляника под снегом». Мультфильм.
14.35 За семью печатями.
15.15 «Неаполь». Фильм-балет.
17.00 «Майские цветы». Сериал.
18.00 «Камера-обскура».
18.40 Экология литературы.
19.40 Собрание исполнений.
20.15 Блеф-клуб.
21.00 Новости культуры.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 При свечах.
22.05 «МЕГРЭ И ОТЕЛЬ «МАЖЕСТИК»». Худ. фильм.

06.30 Дорожный патруль.
06.45 Фильм «НЕПОБЕДИМЫЙ».
08.00 Обратный отсчет.
08.50 «Star start».
09.25 «За стеклом».
10.00 Сейчас.
10.30 «Завтрак с Соловьевым».
11.10 Детектив «ПРОПАВШИЕ СРЕДИ ЖИВЫХ».
12.45 «Мое кино».
13.30 «Формула здоровья».
13.40 Дорожный патруль.
14.00 Сейчас.
14.25 Катастрофы недели.
15.00 «В нашу гавань заходили корабли».
16.00 «За гранью возможного».
16.45 Сериал «Гражданин начальник».
18.00 «Итоги».
19.30 Сериал «Гражданин начальник».
20.45 «За стеклом».
21.25 «Земля - воздух».
22.55 Сериал «Первая волна III».
23.50 Дорожный патруль.

06.00 Музыкальный канал.
07.00 «1/52».
07.15 «В гостях у Тофика».
07.30 «Автопанорама».
08.00 «Час пик».
09.00 «Симпсоны». Мультсериал.
09.30 «Баффи». Сериал.
10.30 Комедия «ТАКСИСТ И ПЕВИЧКА».
12.55 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
13.15 «Киноафиша Минска».
13.20 Музыка на СТБ.
13.35 Фильм «БЕГСТВО МИСТЕРА МАККИНЛИ», 2-я серия.
15.20 «Кирова, 17».
15.35 Премьер-парад «Столичный».
16.00 «Человек-паук». Мультсериал.
16.30 «Человек-паук». Мультсериал.
16.50 «Дальноточка». Сериал.
18.00 Худ. фильм.
19.30 Информационная программа «168 часов Минска».
20.30 «Автопанорама».
21.00 «Телепузики».
21.15 Триллер «НЕЗАМЕНИМЫЕ ВЕЩИ».
00.00 Музыка на СТБ.
00.15 «Ближний круг».

ПЕРЕПЕЧАТКА ПРОГРАММ ЗАПРЕЩЕНА!
Полное исключительное право на распространение программ телепередач БТ имеет только Институт общественных связей.
Для получения анонсированных пакетов программ каналов ТВ обращайтесь:
(017)289-19-81;
e-mail: ipr@infonet.by
(Институт общественных связей).

Эканамічны «лікбез»

Лідскія ўлады, падлічыўшы сёлетнія вынікі ў эканоміцы, схпіліся за галаву. Амаль палова прадпрыемстваў горада скарацілі выпуск прадукцыі. Агулам у дзяржбюджэт не заплачана 1 мільярд 200 мільёнаў рублёў. А гарадскі бюджэт да канца года выкананы не будзе, лічаць спецыялісты. Адна з асноўных прычынаў — зменшаныся экспарт. Лідскія прадпрыемствы былі арыентаваны пераважна на Расію. Гарадскія эканамісты перакананыя, што прадукцыя лідскай рэбінцы ўсё больш неканкурэнтаздольная на расійскім рынку. Прычына — на паверхні. Гэта — высокі себастоіт прадукцыі. Чаму высокі? Таму што прадукцыя энергаёмкая, і дарагія энерганосбіты, а таксама — вялікія падаткі і мытныя пошліны.

Аб сітуацыі ў Лідзе на мінулым тыдні дакладваў старшыня гарвыканкама У.Малец. Гэта было на нарадзе, на якую прыязджаў сам А.Лукашэнка. Удзельнікі не ведалі, пры дапамозе якіх з'эфемізмаў растлумачыць высокаму госцю корань эканамічных праблемаў. Усім відавочна, што ў дзяржаве ўсё залежыць толькі ад аднаго чалавека. Як ён скажа, так і будзе. Але для чыноўнікаў было важна не пакрыўдзіць начальніка, пагатоў яго не ўзаваць. Напрыклад, старшыня аблвыканкама У.Саўчанка выказаўся наступным чынам: «У цяперашні час не спрыяе падвы-

шэнню канкурэнтаздольнасці прамысловай прадукцыі існуючая фінансава-кредытная сістэма». Замест таго, каб сказаць напярэці — ваша эканамічная палітыка, Аляксандр Рыгоравіч робіць нашу прадукцыю непакупнай.

Абласны галава тлумачыў з трыбуны галоўнаму эканамісту краіны і іншым прадпрымальнікам. Напрыклад, нагадаў аб жаданні стварыць свабодную эканамічную зону «Гроднаінвест»: «Мы разлічваем на вашу дапамогу і падтрымку, Аляксандр Рыгоравіч, паколькі гэта дазволіць прыцягнуць замежны капітал, нарасціць аб'ёмы прамысловай вытворчасці, павялічыць экспартны патэнцыял». Атрымаўшы тлумачэнні амаль у стылі — «вот это стол, на нём сидят, вот это стол, за ним едят». Атрымліваецца, што сапраўды ўсяго гэтага не разумее галава краіны. Паколькі свабодная эканамічная зона «адкрываецца» ўжо гадоў пяць.

На нарадзе Лукашэнка пачуў і аб іншых сумных выніках яго эканамічнага цуда. Напрыклад, былыя саюзныя прадпрыемствы, якія даўно выкарыстоўваюць толькі частку сваіх плошчаў і абсталявання, працягваюць плаціць дзяржаве за гэтыя, не патрэбныя ім, лішкі. Далей. Вобласць вылучаецца «высокім узроўнем вытворчасці жывёлагадоўчай прадукцыі». Аднак, па выніках сёлет-

няга года, па словах У.Саўчанкі, «на жаль, чакаюцца страты» ад гэтай галіны. Як можна спалучаць «высокі ўзровень» і страты? Аказваецца, што можна. А што тады гаварыць пра іншыя вобласці, дзе жывёлагадоўля развіта значна горш?

Трэба аддаць належнае, што абласны галава, апроч розных просьбаў да высокага госця, не забыўся папрасіць грошы на культуру. Маўляў, не хлебам адзіныя жывыя гродзенцы. Перш за ўсё, патрэбныя сродкі на будаўніцтва абласной бібліятэкі імя акадэміка Я.Карскага, Слонімскага драмтэатра, на рэстаўрацыю Каложы, Мірскага замка і Старога карацкага замка ў Гродне, на сядзібу Агінскіх у Сморгонскім раёне. У.Саўчанка папрасіў таксама лукашэнкавых «падтрымкі і апекавання» для Усебеларускага фестывалю нацыянальных культур — «Як сімвала яднання славянскіх і іншых народаў, якія вякамі мірна пражывалі ў Беларусі». Праўда, некаторыя ўдзельнікі гэтага фесту — карэйцы, грэкі, грузіны — не жылі ў нас вякамі. Але чаго ні зробіш дзеля дружбы народаў!

Каб у Лукашэнка не знікла жаданне дапамагаць гродзенцам, У.Саўчанка паабяцаў, што яны выканаюць усе рашэнні «другога ўсебеларускага народнага сходу».

Сяргей МАКСІМОВІЧ

СУПРАЦОУЊІЦТВА

Даеш сучасныя даілки

Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі прыняло рашэнне аб арганізацыі на гомельскім прадпрыемстве «Гомельагракамплект» вытворчасці канкурэнтаздольных даільных устаноў. Пра гэта 14 лістапада на прэс-канферэнцыі ў Мінску паведаміў намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Мікалай Папкоў.

Паводле яго словаў, вытворчасць даільных устаноў будзе арганізавана сумесна з нямецкай фірмай «Імпульс». Гэтыя даільныя ўстаноўкі не будуць саступаць па якасці замежным і, апрача таго, будуць на 30-40% таннейшыя за ўстаноўкі, якія імпартауюцца цяпер.

Як паведаміў намеснік міністра, вытворчасць малака ў краіне па выніках 10 месяцаў гэтага года ўзрасла на 11%. У цэлым па выніках 2001 года ў Беларусі надоі малака ў разліку на адну карову могуць склацца да 2,5 тысячы кілаграмаў. Разам з тым, як сцявяджаюць кіраўнікі мінсельгасхарч, патэнцыяльна, пры нармальнай арганізацыі кармлення дойнага статку, можна было б без цяжкасцяў надойваць па 3,5-4 тысячы кілаграмаў малака ад каровы.

Аляксей АРЭШКА

Здаровы лад жыцця на 2002-2006 гады

Савет міністраў Беларусі зацвердзіў Дзяржаўную праграму па фарміраванні здаровага ладу жыцця насельніцтва Беларусі на 2002-2006 гады.

Як паведаміў намеснік галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Беларусі Андрэй Сякач, праграма распрацоўвалася з улікам шэрагу негатыўных тэндэнцыяў стану здароўя грамадзянаў. У аснову праграмы пакладзенае ўцягванне розных катэгорыяў насельніцтва ў аздараўленчы працэс, а таксама арганізацыя вольнага часу, умацаванне здароўя, павышэнне прадукцыйнасці працы, зніжэнне распаўсюджвання курэння і ўжывання алкаголю.

БелаПАН

Рэабілітацыя забруджаных тэрыторыяў

У Століне праходзіць міжнародны семінар «Рэабілітацыя ўмоў жыцця на тэрыторыях, забруджаных у выніку чарнобыльскай аварыі: метадыка праекта «ЭТОС». Гэты міжнародны праект прадугледжвае актыўнае ўцягванне пацярпелых ад Чарнобыля людзей у працэс кіравання існуючымі радыялагічнымі рызыкамі.

Як паведамілі ў Камчарнобылі, мэтай семінара з'яўляецца прадстаўленне вынікаў праекта «ЭТОС», абмеркаванне перспектываў развіцця супрацоўніцтва па доўгатэрміновай рэабілітацыі забруджаных тэрыторыяў, а таксама разгляд новых метадаў павышэння якасці жыцця ў пацярпелых раёнах.

Плануецца, у прыватнасці, абмеркаваць радыялагічную сітуацыю ў вёсках Столінскага раёна, якія паддаюцца харчавання і паводзіны чалавека ў пацярпелых раёнах, а таксама доўгатэрміновую рэабілітацыю постчарнобыльскіх тэрыторыяў.

На семінары запрашаныя таксама прадстаўнікі Еўрапейскай камісіі, дэпутаты Еўрапарламента, міністэрства энергетыкі Францыі, праграмаў развіцця ААН і ТАСІС, пасольстваў Францыі і Швейцарыі, Сусветнага банка і шэрагу міжнародных арганізацыяў, у тым ліку «Урачы свету» і «Зямля і цывілізацыя».

Марат ГАРАВЫ

«Магілёўскі ўхл» дзяржаўнага бюджэту

Эксперт аналітычнага цэнтры «Стратэгія», намеснік старшыні Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП) Яраслаў Раманчук заявіў на прэс-канферэнцыі ў Мінску, што праект бюджэту Беларусі на 2002 год мае яўны «магілёўскі ўхл». У прыватнасці, паводле яго словаў, паступленні ад падаткаў на даходы (з фізічных асобаў) і прыбытак (з юрыдычных асобаў) практычна стопрацэнтна застаюцца ў распадзінах адпаведна Магілёўскай вобласці. У той час як, напрыклад, Гомельская вобласць атрымае 51,3 працэнта (у 2001 годзе — 33 працэнта), а Мінск — 33,3 працэнта (замест 25 працэнтаў сёлета).

Намеснік кіраўніка АГП прывёў

і шэраг іншых прыкладаў, якія, на яго думку, прыкметна выдзяляюць Магілёўскую вобласць з агульнага кантэксту рэгіянальнага фінансавання. Пры гэтым у АГП адзначаюць, што рэгіён мае адзін з самых дрэнных паказчыкаў па колькасці стратных прадпрыемстваў, па рэнтабельнасці, па аб'ёму складскіх запасаў і даўгоў перад бюджэтам па падатках, перад пастаўшчыкамі па энергарэсурсах і перад рабочымі — па зарплате. «Атрымліваецца, што вобласць не зарабляе грошы, генеруе даўгі і пры гэтым атрымлівае ўсё больш і больш ільготаў і грошай з рэспубліканскага бюджэту», — заключыў Яраслаў Раманчук.

Аляксей АРЭШКА

Кошт лячэння дыябету

Лячэнне кожнага хворага на цукровы дыябет абыходзіцца сістэме аховы здароўя ў сярэднім ў 600 долараў ЗША. Пра гэта паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення лячэбна-прафілактычнай дапамогі міністэрства аховы здароўя Беларусі Аляксандр Цыбін 13 лістапада на прэс-канферэнцыі, прысвечанай Сусветнаму дню барацьбы супраць цукровага дыябету. Паводле словаў спецыяліста, апошнім часам затраты на лячэнне

ўзраслі ў некалькі разоў, паколькі колькасць хворых на цукровы дыябет у Беларусі павялічваецца. Гэта тлумачыцца тым, што дыябет другога тыпу суправаджаецца рознымі мікрасудзіннымі ўскладненнямі, у прыватнасці паражэннем вачэй, ныраў і нерваў, а таксама інфарктам і інсультам. Адначасовае лячэнне гэтых відаў ускладненняў павялічвае затраты ў некалькі разоў.

Вольга АСПЕНКА

Запасычыліся 1 трыльён рублёў

Агульная запасычанасць сельскагаспадарчых прадпрыемстваў Беларусі набліжаецца да 1,1 трыльёна рублёў. Такія звесткі абнародаваў намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Анатоль Рубанік. Паводле яго словаў, у названую суму ўваходзяць даўгі за энерганосбіты, па крэдытах, пазыках, працэнтах і г.д. «Без дапамогі дзяржавы выйсці з такога становішча будзе вельмі-вельмі складана», — адзначыў намеснік міністра.

Запасычанасць па заробатнай паліцыі ў сельскай гаспадарцы на сённяшні дзень складае 23 мільярды рублёў. Пры гэтым колькасць стратных гаспадарак у Беларусі працягвае расці. Як паведаміў Рубанік, калі ў 2000 годзе на сяле

налічвалася 1.185 стратных гаспадарак (48,2 працэнта), то па выніках 2001 года, паводле папярэдніх звестак, іх колькасць узрасла да 1.400. Адпаведна паменшыцца колькасць прыбытковых сельскіх гаспадарак — з 1.072 у 2000 годзе да 942 па выніках гэтага года.

Ураджай збожжа склаў 5,3 мільёна тон замест запланавааных 7 мільёнаў, аднак, паводле словаў намесніка міністра, дзяржаўны заказ выкананы. Гаворачы пра прычыны недабору 1,7 мільёна тон збожжа, Рубанік паскардзіўся на надвор'е і на страты пры ўборцы. У грашмовым выражэнні сума страт такая, што на яе было б набыць 2,5 тысячы камбайнаў.

Аляксей АРЭШКА

Обувать корову в лапти

В первые послевоенные годы, как рассказывают старые люди, так называлась технология хищения крестьянского личного и колхозного скота разного рода «недобитками», прятавшимися от власти в лесах и болотах. Происходило все достаточно просто: на все четыре коровы ноги обували лапти, и мясо «само шло» к месту его потребления. Понятно, что при такой маскировке разыскать пропажу или то, что от нее оставалось, было трудно.

Фота У.ШІМКА

А иногда крестьяне, которых власти вынуждали к мясопоставкам по никчемным ценам, сами имитировали похищение, списывая пропажу на лесных братьев. И вот те времена, похоже, вернулись. Крадут и колхозный, и личный скот. Но при наличии автотранспорта прежние ухищрения вовсе не нужны. Причем сами крестьяне опять занимаются «хищениями». Виктор Кучинский даже пытался организовать по этому поводу парламентский запрос правительству. Мол, вывозят бесконтрольно белорусскую скотину в Украину тамошние куркули. А руководители Витебской области вообще запретили вывозить за пределы своего «удельного княжества» переработанное мясо и молоко. Потому что, мол, крестьяне в основном трех районов (Витебского, Лиозненского и Оршанского) вывели из области в Россию 11 тысяч тонн молока.

Но таким образом можно приостановить только организованый экспорт. А что касается частных, то они предпочитают продавать скот коммерсантам, которые платят сразу же живыми деньгами. И в этом не остановить ни частника, ни коммерсанта. Поэтому в решении облизполкома ощущается определенная ностальгия по временам, когда крестьянина можно было заставить не только сдать скот государству по выгодной облизполком цене, но и провести элементарную ревизию у несознательных элементов.

В то же время из-за пределов «губернии» местные власти запретили ввоз водки, поскольку местный заводик и торговая сеть затоварились этим продуктом. Оно и понятно, народ обнищал. Не до вина, хватило бы на хлеб с солью. Но тоже интересная и характерная деталь, в которой отражается дух нашего смутного времени и устремления витебских властей. Витебский ликеро-водочный завод расположен на улице Революционной, но произво-

дит он напитки под такими старорежимными названиями, как водка «Императрица», «Царская», «Губернская». Поэтому можно понять, что витебские товарищи стоят за единую и неделимую, монархическую и православленную империю российскую. Но тогда зачем вполне революционными методами, в духе губчеков, закрывать границу товарообмена российской границе?

Все эти запреты-разрешения, местные пошлыны и сборы причиняют народу солидные неприятности. Ведь государственное (общегосударственное?) регулирование цен, тарифов и заработной платы — это краеугольный камень экономической политики правительства. То есть, как утверждают заинтересованные, если его изъять, то и все здание рухнет. Но факты, в их статистическом интерпретации, свидетельствуют об обратном. Можно даже предположить, что все здание экономической политики покоится не на «краеугольных камнях», а держится на песке.

Ведь если взять Россию, с ее огромной территорией, различными, совершенно непохожими природно-климатическими и прочими условиями в различных регионах, то понимаешь, почему на Кубани дешевы хлеб и мясо, а на Чукотке моржатины и китовый ус. Но у нас ведь климат повсюду умеренно-континентальный, условия хозяйствования одинаковы. Поэтому скот, овощи, фрукты, картофель выращивают везде с одинаковым успехом. Поэтому и

цены должны быть примерно одинаковыми, а их неравенство должно устраняться конкуренцией. Если где-то говядина, например, дорога, то загружай свою дешевую в грузовик и вези на тамошний рынок. Получишь прибыль и местные цены сойдутся. Но что же мы видим, глядя на цены в разных городах. В конце сентября говядина стоила от 1.700-2.000 рублей за килограмм в Минске, до 3.000-3.400 тысяч — в Пинске, Витебске, Рогачеве, Молодечно.

В случае с Молодечно, до которого от столицы два часа езды на электричке, нельзя не умиляться. Неужели столичный «коммерсант» не видит, что гораздо выгоднее продавать говядину там, чем сбывать ее «за бесценок» в столице. Или взять, к примеру, Борисов. Здесь свинину продавали примерно по 4.000, а в Минске за килограмм просили всего 2.500 рублей.

Такая же ситуация по картофелю, овощам: в таких «дорогих» городах, как Витебск, Могилев, Борисов и других: они продаются в 2-3 раза дороже, чем в городах более-менее благополучных.

Получается так, что белорусы в том, что касается цен на продовольствие, живут как будто бы в разных странах. Это ощущение усиливает статистика заработной платы. Судите сами, по состоянию на 31 октября, в столице задолженность по зарплате составляла всего 0,1 процента месячного фонда заработной платы, в областях — от 9,3 процента (Минская)

до 13,8 (Могилевская). Кроме того, в сентябре средняя зарплата в столице составляла 185 тысяч рублей, а в областях — от 123 тысяч (Брестская) до 141 тысячи (Гомельская). Значит, мало того, что в Минске цены ниже, но и зарплаты более высокие и в целом регулярно выплачиваемые.

Но и это не все. Неблагополучная статистика по областям определяется, прежде всего, тем, что здесь в статотчетность включается и сельское хозяйство. Так вот, в колхозах средняя зарплата в сентябре составляла всего 81 тысячу рублей, в совхозах — 94 тысячи. Но на 31 октября 76 процентов зарплаты в колхозах и 50 процентов в совхозах (от фонда заработной платы за сентябрь) не выплатили. И получается, что крестьянам за уборочную заплатили разве что бесплатной «шкваркой» на дожинках. То есть их же продуктом, за который им не сочили нужным заплатить.

Если эти проценты пересчитать исходя из количества занятых в отрасли, то получится, что без зарплаты остались практически 9/10 работников. Более полумиллиона человек. А это значит, что деревня практически исключена из сферы товарно-денежного обращения, превращена в лавочку в резервации, на убытках которой те же власти пробуют сделать профит, запрещая ей торговать с выгодой для себя, а не с этим жадным государством.

Так как крестьянину выжить, если ... в лапти не обувать? Константин СКУРАТОВИЧ

Рэспубліка мястэчак

Алесь Чобат – вядомы паэт і публіцыст з самастойным мысленнем. Змест гэтага артыкула складаюць рэфармацыйныя прапановы і псіхалагічны назіранні аўтара, якія найперш цікавыя тым, што аўтар выступае ў нявыклад для сябе і знаёмага з яго творчасцю чытача.

У XIX стагоддзі буржуазныя рэформы ў Англіі ледзь не зайшлі ў тупік з прычыны адставай прававой сістэмы. У сваю чаргу змяніць тую сістэму было не пад сілу ні міністрам з урада, ні чарццям з вуліцы. Косткай у горле англійскай дэмакратыі аказаўся яе... парламент, дакладней, прадстаўніцтва ў ім паводле састарэлага адміністрацыйнага падзелу, калі прамысловому Манчэстэру было роўнае «графства» Корнуэлхаўм з насельніцтвам у 3–4 тысячы чалавек.

Рэспубліка Беларусі, што праўда, не жадае сабе ні буржуазных рэформаў, ні сацыялістычных рэвалюцый ці – барані Божа! – нацыянальных адраджэнняў. Дый прававая сістэма яе надзвычай простая: жыві па апошнім ўказе і не дуры галавы сабе і людзям.

Тым не менш, менавіта «гнілыя мястэчкі» – нашыя славы райцэнтры – душаць яе (разам з Мінскам) яшчэ з савецкіх часоў. Шчасліва перажылі яны «перастроіку» з «нізавіскасцю», шчасліва спадзяюцца перажыць нават пажыццёвага прэзідэнта Аляксандра Лукашэнку. Іх ніхто не чапаў і не чапае. Ні левыя, ні правыя, ні ніякія. Усе па-мужыцку прызвычаліся (апошняя адміністрацыйная рэформа была ажно ў 1962 годзе!), што ёсць Хойніцкі раён, Крупскі раён, Астравецкі раён і г. д. Адно толькі кепскае ў той звычцы. Справа ў тым, што нават у 1962 годзе раёны «нарэзвалі» партыйныя арганізацыі, а ўжо потым пад іх «падганялі» раёны.

Такім чынам, ужо тады, сорак гадоў назад, дыспарцыя ў насельніцтве асобных раёнаў была заўважнай, а цяпер у выніку міграцый і дэмаграфічных зменаў стала катастрафічна заўважнай. Ёсць раёны-карлікі з насельніцтвам літаральна 4–5 тысяч чалавек, а ёсць раёны-гіганты пад 60–70 тысяч чалавек жыхарства. І кожнаму палагаецца такая самая адміністрацыя, папулярна менаваная яшчэ бюракратыяй.

Той раён-карлік, які вечна сядзіць на датацыі, адчувае сябе як маленькая дзяржава ў дзяржаве: свой «бацька», свае міністры ўнутраных спраў,

сельскай гаспадаркі, фінансаў, будаўніцтва і нават культуры і адукацыі! І гэта яны – яны, а не мінскія міністры! – «праводзяць лінію прэзідэнта». Скажыце мне, адкуль могуць быць ратацыя кадраў(!), новыя людзі(!) і тым больш нейкія новыя ідэі(!) у «небольшым болоте» гэтак на 3–4 тысячы адных і тых самых жыхароў?!

У тым балоце адно можа быць – разбіцца на тры кланы і грызціся за «ўласць»...

Другая бяда ў тым, што такое гнілое мястэчка волене-нолене удзельнічае ў «ратацыі кадраў» пад самы верх, да мінскіх міністэрскіх кабінетаў. Таму выглядаем так, як выглядаем.

Канешне, мы жывем па-свойску, а цэлы астатні свет не па людску, таму хай да нас не лезуць. Але нават у «любимой Расіі» колькасць чалавечых душ на адну ніжэйшую адміністрацыйную адзінку альбо раён залежыць ад рэгіёна. Бо адно Растоў альбо Краснадар, а зусім другое Пскоў ці Смаленск. Мы ж святая трымаем «канстытуцыю 1962 года» – набраў партарганізацыю, маеш райцэнтр.

Трэцяя бяда ў тым, што сістэма «раённых міністэрстваў» нікому не патрэбная па-за самімі «міністрамі», і гэта яна ёсць найбольшым паразітам у дзяржаве. Людзі з дня на дзень «рашаюць

вапрасы, якія самі жа себе сздаюць». Для чаго раёну (нават не такому дробнаму) цэлы адзел культуры ці народнай асветы? Для таго, каб дзяліць бюджэт паміж клубамі і школамі? Ды бюджэт той даўно падзелены! А раз на год «дажынкi» некай і без райкультаддзела можна адгромаць, тут хутчэй гандаль і міліцыя больш патрэбныя, а не тая «культура»...

Строга кажучы, шэфу адміністрацыі раёна патрэбныя не болей трох(!) камонікаў-намеснікаў – і не патрэбныя аніякія аддзелы ці службы. Адзін уласна па адміністрацыйных справах (міліцыя, суд, пабор у войска, ЗАГС, санэпід, землекарыстанне), другі па зборы грошай (падаткі, штрафы), трэці – цэнтралізаваная бухгалтэрыя, якая дзеліць бюджэт на тры школы, клубы і што там яшчэ ёсць жывога. Восі ў іх.

Бо гандлем усё роўна займаецца гандаль, энергетыкай – «Белэнерга», а ўсе сельскагаспадарчыя фонды рэальна так і так «дзеліць» не раён, а вобласць, калі не Мінск. Гнілыя мястэчкі патрэбныя адным гнілым гаспадаркам. Каб іх «прыкрывалі», ім «выбівалі», за іх «адказвалі». Больш нікому.

Для сярэдніх краінаў, як Рэспубліка Беларусь, аптымальная колькасць насельніцтва адной адміністрацыйнай адзінкі ніжэйша-

га ўзроўню (раён, павет, уезд) гэта 80–100 тысяч чалавек. Альбо – такое самае невялікае места. Толькі раселенае на большай тэрыторыі.

Здавалася б, усё проста. А правесці такую рэформу лягчэй... менавіта ў часы «народнага прэзідэнта», чым у часы парламенцкай рэспублікі – там кожны будзе горла драць за сваё балотца. Здавалася б, скараціцца колькасць тых раёнаў з блізка 120 штук да 35–40, а колькасць лішніх адміністрацыйных служак не ў тры разы, а з улікам сказанага вышэй, у 8–10 разоў... Чым гэта кепска цэнтральнаму, дзяржаўнаму бюджэту?! Чым гэта кепска таму самаму насельніцтву (не яго ж «касуюць»), а толькі раён!), якое будзе далей ад райцэнтра, але бліжэй да свайго сельсавета (гміны, воласці)?!

Але гэтага не будзе. Бо – хто ў нас у мінскіх кабінетах? Адкуль яны ўсе? Які ў іх спосаб думання? Ды яны на сённяшні дзень не тое што дзяржаўнымі, але цэнтральнымі, сталічнымі людзьмі не парабіліся! Што «свае», што «прыезджыя»! Яны ўсё яшчэ не ў дзяржаве жывуць, а ў нейкай «рэспубліцы» – так бы мовячы, на правінцыі, на перыферыі. У іх адна Масква ў галаве. Не з Крамлём нават. А з маўзалеям. Дык такі і нежывы вынік.

Алесь ЧОБАТ

Призрак 37 года в Солигорске

В Солигорское отделение БХК поступило заявление очередного ребенка с просьбой оказать правовую помощь.

Если четыре прежних жалобы были от ребят, подвергшихся гонениям со стороны директоров школ за письмо к президенту, то эта с просьбой к главе государства помочь властям достроить школу вроде бы не связана.

Саша Гулькевич, ученик 8-го класса средней школы №5 г. Солигорска, написал в правозащитную организацию заявление:

«27 октября директор нашей школы В.А.Ястреб вызвала меня с урока белорусского языка в кабинет завуча. В присутствии завуча директор обвинила меня в том, что я изрисовал 26 октября памятник Заслонову во дворе школы. На самом деле я этого не делал. Когда я сказал директору, что ни в чем не виноват, она ударила меня кулаком по лицу и сказала, что если до прихода в милицию я не сознаюсь, потом будет хуже».

Директор увидела на памятнике начертание крамольного в Беларуси слова «Зубр». Ни она, ни другие педагоги, как выяснилось, не видели, чтобы Саша что-то писал на постаменте. В.А.Ястреб просто воспользовалась слухами и, вероятно, поскорее решила отреагировать, дабы не заподозрили ее в том, что она не борется с гордостью Беловежской пуши.

Власти города озабочены тем, что во время президентской кампании солигорская молодежь де-

монстрировала симпатию к кандидату от демократических сил.

Вероятно, чтобы исправить эту недоработку в воспитании подрастающего поколения, в Солигорске начали «прорабатывать» родителей. Так, по сообщению матери детей, обучающихся в средней школе №6 (директор Т.П.Теряева), во время родительского собрания в первых классах учителя настоятельно рекомендовали отцам и матерям проводить дома политбеседы со своими немышленными. Завести тетрадки, выписывать туда цитаты из речей А.Г.Лукашенко и заучивать их вместе с шестилетними отпрысками. Похожие указания звучат и на родительских собраниях в других школах.

Набирает обороты преследование властями человека, публично заступившегося за них, – председателя солигорской организации ОГП Ларисы Насанович. 10 ноября Лариса Насанович возвращалась в десятом часу вечера домой. Лифт в доме был отключен. Она пошла по лестнице. Между вторым и третьим этажами ее догнал мужчина. Схватил за плечи, потом оттолкнул к стене. «На сей раз пока предупреждаем, – прошептал. – Не умеришь пыл в своей бурной деятельности – будет плохо. Думай о детях».

Она и думает. Не только о своих.

Леонид МАРХОТКО, председатель Солигорского отделения БХК

Маёр міліцыі выдумляў абвінавачванні

14 лістапада ў судзе Мінскага раёна быў завершаны разгляд адміністрацыйнай справы намесніка старшыні БНФ Вячаслава Сіўчыка, якая разглядалася ўжо на працягу трох дзён. Ён, як і астатнія прыцягнутыя да суда, абвінавачваўся ў непадпарадкаванні законным распараджэнням або патрабаванням супрацоўніка міліцыі і правядзенні несанкцыянаванага пікета. Аднак падчас суда яго віна не знайшла падвярджэння. Паказанні аднаго са сведкаў – маёра міліцыі Геннадзя Васілеўскага, які сцвярджаў, што Сіўчык браў актыўны ўдзел у несанкцыянаваным пікеце і не загаваў на патрабаванні супрацоўнікаў міліцыі спыніць пікетаванне, супярэчылі паказанням іншых сведкаў і відэазапісам, прагледжаным на судзе. Таму судзя Аляксандр Тачкар вымушаны

быў спыніць адміністрацыйную справу.

У інтэрв'ю карэспандэнту Беларускага Радыё Рацыя Вячаслаў Сіўчык звярнуў увагу на тое, што папярэднія пастановы аб пакаранні ўдзельнікаў акцыі базіраваліся на пратаколах, сфальсифікаваных, якіх ён лічыць, супрацоўнікамі Мінскага раённага ўпраўлення ўнутраных спраў, а таксама на хлуслівых паказаннях маёра Г.Васілеўскага. «Я лічу, што ўсе пастановы, у тым ліку аб адміністрацыйным арышце Паўла Севярынца і Фёдра Жывалеўскага, павінны быць перагледжаны», – сказаў Вячаслаў Сіўчык.

У гэты ж дзень судзя Аляксандр Тачкар пастанавіў падвергнуць штрафу яшчэ двух удзельнікаў акцыі ў абарону Курапатаў – Цімафея Сутаку і Валерыя Буйвала.

Геннадзь БАРБАРЫЧ

NATO и страны Балтии

Март ЛААР, премьер-министр Эстонии

Встреча президента Путина с президентом Бушем в Техасе продемонстрировала, что взаимоотношения двух великих держав перешли на новый уровень. Однако это еще не означает, что вопрос расширения НАТО уже решен.

На протяжении многих веков для того, чтобы выжить, малые народы стремились найти подходящее место в мировом порядке. Одиночество в политике неизбежно приводило к беде. В настоящее время приоритетом внешней политики Эстонии стало обеспечение суверенитета за счет альянса с государствами, придерживающимися сходного мировоззрения.

На протяжении 20 века Эстония пыталась добиться этой цели, но, увы, без особого успеха. Наша попытка избежать конфликта с Советским Союзом до начала Второй мировой войны оказалась дорогой ошибкой, которая привела к десятилетиям оккупации, потере нескольких тысяч жизней и задержке в экономическом развитии.

Десять лет назад мы воспользовались предоставившимся шансом, чтобы восстановить свою независимость. Эстонии не пришлось долго раздумывать над

возможностями выбора, которые стояли перед страной. Чувство принадлежности к Европе, западной цивилизации всегда доминировало в эстонском сознании. Таким образом, приоритеты нашей внешней политики, связанные с членством в ЕС и НАТО, являются естественным выбором.

Действительно, членство в ЕС и НАТО – цели, которые дополняют, но не противоречат друг другу. Как заметил Генеральный секретарь НАТО лорд Робертсон: ЕС и НАТО – «две половинки одного ореха». Отецество наших стран среди членов этих организаций явилось результатом пакта Молотов – Рибентроп (т.е. пакта Гитлер – Сталин), подписанного в 1939 году, и оккупацией стран Балтии Советским Союзом. Это никогда не было свободным выбором эстонского народа. Если бы история развивалась по-другому, мы, возможно, были бы среди первых членов обоих структур.

Тем не менее, наше желание вступить в НАТО вызываете необходимость. Почему Балтийские страны стремятся вступить в Североатлантический Союз? Главная причина, на самом деле, скрывается в том же факте, почему ни один из современных членов альянса никогда не хотел покинуть эту организацию – НАТО – это основополагающий камень их безопасности.

Хотя на сегодняшний день все страны Балтии интегрированы в международное сообщество, наша безопасность по-прежнему остается причиной для беспокойства. Поэтому мы стремимся усилить безопасность и стабильность в регионе и полагаем, что НАТО является эффективной структурой, способной максимально обеспечить это. Кроме того, помимо обеспечения безопасности НАТО, это и экономическая категория. Членство в НАТО улучшит показатель риска Эстонии среди инвесторов, подобно тому, как это произошло в Польше, Венгрии и в Чешской Республике, когда они вступили в альянс.

Несмотря на эти выгоды, некоторые возражают, что расширение НАТО в Прибалтику приведет к новым границам, разделяющим Европу. Но такой подход подражает, что старые границы должны оставаться на своих местах. Более того, никакие границы не проводятся. Членство в НАТО – это свободный выбор государств, стремящихся стать членами, и действующими членами – принимать новых союзников. Никто не может запретить суверенным государствам стремиться стать членами альянса.

И, тем не менее, скептики утверждают, что членство в НАТО необязательно, что будущее членство в ЕС является достаточным. Конечно, ЕС обеспечивает опре-

деленную степень стабильности. Однако ЕС не обеспечивает коллективную безопасность. Так как многие члены ЕС являются одновременно и членами НАТО, любая угроза безопасности для ЕС в обязательном порядке вовлечет и НАТО. Таким образом, вступление в обе организации приведет к усилению безопасности и обеспечит прозрачность.

Вторая возможность, которая предлагается странам Балтии вместо членства в НАТО, – это позиция нейтральной страны, подобно Финляндии и Швеции. Но в современной Европе нейтралитета в традиционном смысле не существует. Действительно, по отношению к кому мы должны сохранять нейтралитет? При таком принудительном нейтралитете страны Балтии рискуют стать санитарным кордоном – территорией потенциально спорной или нейтральной полосой, к которой страны Балтии будут относиться против их воли.

Раздаются голоса, утверждающие, что в случае, если позиция нейтралитета и членство в ЕС не станут жизнеспособными вариантами обеспечения безопасности, мы должны искать гарантии, которые не включают в себя участие в НАТО. На первый взгляд это звучит многообещающе и даже предполагает бесплатное участие в структурах безопасности. Однако подобные гарантии приведут к

тому, что страны Балтии станут объектами, вместо того, чтобы стать субъектами международных отношений.

Как историк я хотел бы предостеречь от опасности, которая скрывается в подобных отношениях. В прошлом веке Эстония верила гарантиям безопасности, Финляндия – нет. Финляндия проиграла кровавую войну с Советским Союзом, но сохранила независимость. Мы выбрали мир, но потеряли суверенитет. Сравнительно людские потери Финляндии и Эстонии на протяжении 20 века, становится ясным, что стремление избежать конфликта и притягивание гарантий на бумаге привело Эстонию к большим потерям в процентном отношении.

Вот почему наша вера в коллективную безопасность является такой крепкой; вот почему мы осознаем необходимость быть не только потребителями безопасности, но и одновременно обеспечивать ее. Вот уже несколько лет Эстония является участницей различных миротворческих миссий, и хотя наше участие невелико в количественном отношении, в процентном исчислении оно выше, чем у большинства стран. Таким образом, мы являемся частью системы, обеспечивающей безопасность даже до того, как стали ее «потребителями».

Однако, если ответ на вопрос должны ли страны Балтии стать

членами НАТО получен утвердительный, остается вопрос «когда» это должно произойти. Встреча руководителей стран НАТО в Праге в феврале будущего года станет решающим моментом. Некоторые считают, что такой спорный вопрос должен быть снят с повестки дня. Данный подход кажется прагматичным. Тем не менее, такое отношение подобно откладыванию посещения зубного врача. Проблемы лишь ухудшатся.

Членство в НАТО стало одним из главных суверенных решений нации. На него не может быть наложено вето третьими странами или геополитическими факторами. Лишить какую-то страну свободы выбора своих альянсов на основе географии и истории приведет к созданию вакуума безопасности. А это означает, что в Европе появится зона нестабильности.

Расширение НАТО в страны Балтии потребует от членов альянса решимости и политической воли. С нашей стороны это означает выполнение домашних заданий, чтобы подготовиться к приему в члены НАТО. Став членами альянса, страны Балтии будут живым свидетельством того, что НАТО не является сторонником войны и агрессии, но поборником мира, демократии и стабильности.

© Project Syndicate

У Ваўкавыску пацёк дах...

Мастак Зміцер Іваноўскі — старшыня гродзенскага таварства народных майстроў. Яго захапленнем з'яўляецца мініўшчына Беларусі, асабліва вайсковая гісторыя. У Ваўкавыску існуе вайскова-гістарычны музей імя Багратыёна. Творчасць гродзенскага мастака як найлепей адпавядае спецыялізацыі музея. 15 лістапада ў ім павінна была адкрыцца выстава твораў З.Іваноўскага. Але ў апошні момант карціны вярнулі мастаку.

Кіраўніцтва музея спасалася на тое, што ў выставачнай зале быццам бы пацёк дах. Хаця зала гэтага — новая, нядаўна пабудаваная. Адкрытая была 21 верасня. Караней, хочаш вер, а хочаш — не. Мастак, зрэшты, разуме, што знайсці залу для ягоных карцінаў амаль немагчыма... У канцы мінулага тыдня супрацоўнікі музея прыехалі ў Гродна і самі выбралі 17 твораў З.Іваноўскага. Гэта былі партрэты Вялікіх князёў літоўскіх — Віценья, Гедыміна, Альгерда, Кейстута, Вітаўта, выявы бітваў з крыжакамі і татарамі. На карцінах былі выкарыстаны гістарычныя гербы «Пагоня» і «Калю-

ны», бел-чырвона-белыя штандары. Менавіта гэты магло напалохаць музейшчыкаў або іхніх «ідэалагічных апекуноў», лічыць мастак.

А маглі і ўвогуле пазваніць з Гродна, дзе начальства вельмі любіць яго. Досыць сказаць, што паўгода таму З.Іваноўскага літаральна выкілі з майстэрні. У траўні казалі плаціць за майстэрню па 160 долараў за месяц. Прычым патрабавалі, каб заплаціў з самага пачатку года. Майстэрню гэтую ён адрамантаваў уласным коштам. Да таго памяшканне лічылася не прыдатным для жыцця. Цяпер, пасля рамонт, выкананага мастаком, улады, па яго звестках, туды кагосьці засялілі. Ён жа сёння працуе ў падвальным памяшканні. Гістарычныя партрэты і карціны З.Іваноўскага доўгі час выстаўляліся ў гродзенскай сядзібе БНФ. Гэта таксама магло не спадаць уладам. Ім лепей, калі майстар не займае грамадзянскую пазіцыю, не выказвае сваіх поглядаў, а толькі нешта малюе або пліце з саломкі ці лепіць з гліны.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Студэнткае свята

17 лістапада тая, хто толькі ўтрымае, грызе ці дагрызе граніт навукі, будучы святкаваць Дзень студэнта. У Беларусі ў гэты дзень будучыя вясельніцы болей за чвэрць мільёна чалавек — амаль 300 тысяч. Менавіта столькі ў Беларусі студэнтаў навучаюцца ў вышэйшых навучальных установах: каля 65% атрымліваюць вышэйшую адукацыю на дзённым навучанні, 1% — на вечаўнім аддзяленні, астатнія — на заочным.

Як беларускія студэнты могуць пагуляць у гэты дзень, можна ўявіць сабе на стыпендыях. Іхнія памеры вагаюцца ў залежнасці ад ВНУ, але так званая базавая стыпендыя ў сярэднім блізу 18 тысяч рублёў. Гэта 12 долараў. Далей дзейнічаюць каэфіцыенты на падставе балаў па выніках сесіі. Напрыклад, усе пяціёркі на экзаменах даюць каэфіцыент 1,6.

Апрача мізэрнай стыпендыі, у студэнцтва багата іншых праблемаў. Напрыклад, у іншазародніх

студэнтаў ёсць цяжкасці з інтэрнатаўскім жыллом. У Задзіночанні беларускіх студэнтаў кажуць, што нярэдка студэнтаў пазбаўляюць пакоя ў інтэрнаце з прычыны актыўнай грамадска-палітычнай дзейнасці. Другая значная праблема — размеркаванне на два гады. Ягоны прымушаны характар спараджае такую з'яву, што вельмі вялікі працэнт выпускнікоў ВНУ гэта проста сабатажы. Сярод маладых настаўнікаў, прыкладам, да месца размеркавання даяджаюць усяго 40%. Аднак дзяржава і адміністрацыя ВНУ з ігнараваннем з боку студэнтаў размеркавання нічога зрабіць не могуць. Практыка паказала, што пагрозы не выдаць дыплом і зрабіць так, што адмаўляецца размяркоўвацца нідзе ў іншым месцы на працу не ўладкуюцца, далей за словы не ідуць. Гэта ўсяго толькі псіхалагічны ціск.

Кірыла ПАЗЫНЯК

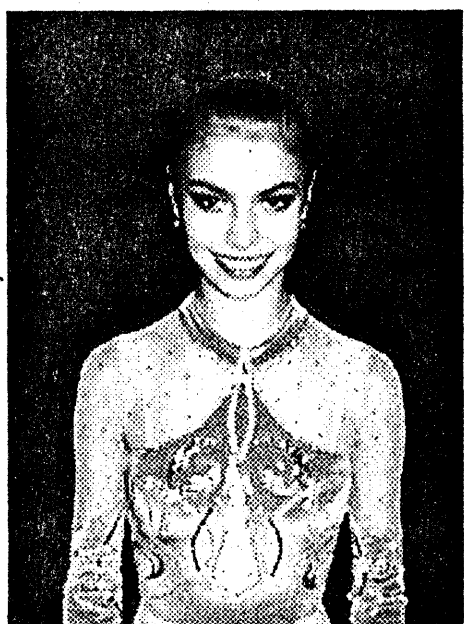
СПОРТ

«Лекі» і гімнастыка

Памятаеце, на чэмпіянаце свету па мастацкай гімнастыцы расійскія прымы Аліна Кабасвай і Ірына Чашчына падзялілі паміж сабою ўсе залатыя і срэбраныя ўзнагароды (!) у асабістым першынстве. І раптам...

Афіцыйныя прадстаўнікі міжнароднай федэрацыі гімнастыкі аб'явілі днямі, што першыя пробы на допінг Аліны Кабасвай і Ірыны Чашчынай, якія яны здалі яшчэ на гульнях добрай волі ў аўстралійскім горадзе Брысбене, далі станоўчы вынік на фурасемін. У выпадку калі гэтыя дадзеныя пацвердзяцца і ў пробах «Б» (а іх вынікі будуць аб'яўлены днямі), то ў сусветнай гімнастыцы ўзнікнуць небывалыя раней скандалы: гімнастка будучы дыскваліфікаваныя, медалі ў іх адабраныя і падзеленыя паміж іншымі.

А факты якая з тым, што галоўны трэнер расійскай зборнай па мастацкай гімнастыцы Ірына Вінер ужо ў прыняццях і прызнала факт ужывання сваімі падапечнымі фурасеміну (дарэчы, гэта не допінг-наркотык, які звычайна ўжываюць спартсмены ў гульнявых і сілавых відах спорту, а проста недазволенае ежывы дадатак). Праўда, Вінер пры гэтым не прызнае права сусветнай федэрацыі гімнастыкі на дыскваліфікацыю сваіх выхаванак, а настойвае на іх абсалютнай невінаватасці. Вось яе словы: «У спорце дзяўчаты з-за нагурак сталючы пазней, чым звычайныя, і таму менструальны цыкл у іх пачынаецца ў 16-18 гадоў і ў адпаведнасць значна больш балюча, чым у астатніх. Для гэтага мы раней набывалі нашым гімнасткам у аптэках ме-

дыцынскі прэпарат «Гіпер» для змякчэння болю. У гэты раз, калі мы былі на зборах, прэпарат нечакана скончыўся і давялося набываць яго ў мясцовай аптэцы. Ён быў прыгатаваны фірмай «Візіён». Пры далейшай ягонай правярцы (ужо пасля ўжывання) высветлілася, што ён больш чым на палову прыгатаваны з фурасеміну, якога там амаль не павінна быць!»

Як было сказана ў даведцы, дадзенай расійскім міністэрствам аховы здароўя: «...больш паловы лекаў, прадаваемых у расійскіх аптэках у рэгіёнах, з'яўляюцца паддробнымі...»!

Такім чынам, калі гэта праўда, можна апраўдаць расійскіх гімнастаў і іх трэнера, але, тым не менш, узнагароды ў іх забраныя будучы ў любым выпадку, калі толькі пробы «Б» дадуць станоўчы вынік. Адно мо спыніцца тэрмін дыскваліфікацыі.

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Террариум в «России»

Телекомпания ТВ-6 организовала для малоразвитых зрителей шоу «За стеклом». В Западном крыле гостиницы «Россия» в оборудованном под квартиру помещении «прописаны» шестеро молодых людей. За их жизнью в течение месяца будет следить определенная часть телеаудитории канала. Эта квартира напичкана многочисленными

камерами и микрофонами, которые круглые сутки будут подглядывать и подслушивать за жильцами. По словам устроителей шоу, трое юношей и трое девушек были отобраны редакторами, психологами и врачами из многих тысяч претендентов. Наградой победителям «застекольной» жизни станет квартира в Москве.

лись гораздо целомудреннее немец и скромнее итальянец. Увы, сами обитатели террариума об этом не знают, а потому продолжают разыгрывать эротические спектакли и оголяться.

Но... а что им еще остается? «За стеклом» по странному выбору «редакторов, психологов и врачей» из многих тысяч претендентов попали люди ленивые, да к тому же с убогой фантазией. Первые дни смотреть на них было невыносимо скучно: юноши и девушки целыми днями валялись на диване, вяло обменивались репликами, в лучшем случае гальванически дергались под музыку или осваивали тренажеры. Если бы не задания режиссера, шоу просто не стали бы смотреть. Через несколько дней кого-то озаарило (скорее всего, хозяев «стеклянной клетки»), что интерес к передаче нужно подогреть «голыми» страстями. Сашу и Марго заперли в душевую и заставили вымыться друг друга. «Банная история» не понравилась подруге Саши, оставшейся на воле. В результате молодой человек вынужден был уйти из шоу, чтобы «спасти любовь». Теперь мне кажется, что все было подстроено коварными устроителями застекленного зрелища. Но, как бы там ни было, оставшимся участникам дали понять, в каком направлении действовать. Никане не проявивший себя до ухода Саши Макс с упорством, достойным другого применения, начал бросаться на девушек, а Ольга выра-

дилась в крохотные, почти ничего не скрывающие шортики и топик. К эротическим играм подключился даже «философ» Дэн. Он вдруг «почувствовал (к Ольге) чувство», которое не дает ему «покоя ни днем, ни в туалете» (когда Оля из стеклянного дома вышибли, Дэн, заявив, что от него «оторвали кусок», моментально переключился на Марго). Кстати, я почти уверен, что немалая часть зрителей смотрит шоу исключительно благодаря участию в нем Дениса. Свидетельство тому — уверенно лидирующий в топе форума «Фан-клуб Дэна», где «адепты и ученики» цитируют г-на Федянина.

Казалось бы, именно на стороне раскованных молодых людей, не побоявшихся в прямом эфире

Вадим САМОКАТОВ

Utro.ru

Катастрофа «Максима Горького»

В наше время часто приходится слышать о гибели огромных воздушных лайнеров, многочисленных человеческих жертвах. Но едва ли реакция современного общества на эти трагедии может сравниться с резонансом, который произвела драма, разыгравшаяся в московском небе 18 мая 1935 г. В тот день в результате столкновения с истребителем погиб аэроплан-гигант «Максим Горький».

Исполинский самолет создавался группой известных советских авиаконструкторов под руководством А. Туполева. К постройке «Максима Горького» приступили 4 июля 1933-го, а уже 3 апреля 1934-го готовый самолет был вывезен на аэродром.

По техническим характеристикам «Максим Горький» не имел себе равных: длина фюзеляжа — 32,5 м, размах крыльев — 63 м, площадь внутренних салонов — более 100 кв. м, полетная масса — 42 т; 8 мощных двигателей по 900 л. с. каждый. Гигантский аэроплан мог подняться в воздух 8 членом экипажа и 72 пассажира — по тем временам огромное количество.

Однако основное предназначение «Максима Горького» составляли отнюдь не пассажирские перевозки, а пропаганда советского строя. Супер-самолет оснастили самыми разнообразными агитационными средствами: громкоговорящая установка «Голос с неба» и несколько радиостанций, киноустановка, типография и фотолаборатория. А еще — АТС на 16 номеров для переговоров внутри самолета, пневматическая почта, небольшая электростанция. Установили на воздушном корабле и специальное оборудование для проецирования

световых лозунгов на облака.

Возникла идея — построить целую эскадрилью из десяти аэропланов-гигантов, поименованных в честь Сталина, Молотова, Калинина, Ворошилова и других вождей.

Первый пробный полет новой машины, осуществленный 17 июня 1934 г., прошел как нельзя лучше. Спустя два дня самолет-гигант принял участие в торжественной церемонии встречи героев-челюскинцев. А 1 мая 1935 г. детище Туполева стало подлинным гвоздем праздничного парада в столице. Крылатый исполин парил над Красной площадью. За короткий срок удивительный аэроплан приобрел всеобщую популярность. Одно время совершить небольшое воздушное путешествие на чудесной машине собирався даже сам «Отец народов». Вскоре, однако, Сталин от своего замысла отказался. Более того — настоятельно порекомендовал воздержаться от полетов на туполевском аэробусе и остальных членам ЦК.

18 мая 1935 г. пассажирами гигантского аэроплана должны были стать его непосредственные творцы — сотрудники Центрального аэрогидродинамического института (ЦАГИ). Лучшие конструкторы и производственники приехали на аэродром вместе со своими семьями — ведь ожидалась увлекательная небесная прогулка на самом надежном и безопасном самолете в СССР. Всего на борт «Максима Горького» поднялись 38 пассажиров, в том числе — 6 детей. Экипаж в тот день был доведен до 11 человек.

Вместе с «Максимом Горьким», подчеркивая колоссальные габариты, в небо взлетели еще два самолета: двухместный аэроплан Р-5 с кинооператором на борту и

истребитель И-5, пилотируемый летчиком ЦАГИ Николаем Благинным.

«Максим Горький» постепенно набрал высоту, сделал круг над аэродромом. С борта Р-5 полет небесного гиганта фиксировался на кинолентку. Внезапно истребитель Благина, летевший по правую сторону от огромного аэроплана, увеличил скорость и приготовился к смелому маневру. Пилот решил описать вокруг крыла «Максима Горького» петлю Нестерова. Сотни наземных зрителей затаили дыхание, наблюдая за эффектным воздушным трюком. И в этот момент произошло нечто ужасное. На выходе из петли истребитель врезался в правое крыло гигантского самолета. Последовал страшный удар. Маленький И-5, естественно, был разнесен. Но и «Максиму Горькому» жить оставалось недолго: великан с полуразрушенным крылом пролетел по инерции еще 10—15 секунд, после чего перешел в стремительное пикирование и начал разваливаться на части прямо в воздухе. По свидетельству очевидцев, искореженные куски металла, падая с 700-метровой высоты, сносили под корень огромные многовековые сосны. Из 49 пассажиров и членов экипажа «Максима Горького» не спасся никто. Погиб и пилот истребителя И-5 Николай Благин.

Уже на следующий день в газете «Правда» было опубликовано «Сообщение ТАСС о катастрофе самолета «Максим Горький», возлагавшее всю ответственность за трагедию на летчика Н. Благина. Мол, несмотря на «категорическое запрещение делать какие бы то ни было фигуры высшего пилотажа» вблизи аэроплана-гиганта, Благин самовольно решил

не только появляться в костюмах Адама и Евы, но и «справлять половые нужды», должны быть симпатии многочисленных зрителей. Но это, если верить рейтингам участников, совсем не так. Пусть народ смотрит шоу ради «клубнички», однако делать раскрепощившихся «по самое не лезет» победителями мало кто желает. Квартиру, скорее всего, получат несколько заторможенная, зато скромная в быту и до сих пор не замеченная в порочащих ее связях Жанна и «правильный папан» Толки. Такой вот феномен. Правда, хитро... умные устроители пип-шоу могут что-нибудь придумать и повернуть сюжет на 180 градусов. Сейчас, например, предоставив право самим ребятишкам выкинуть на улицу очередную жертву, телевизионщики всвергли подопытных в пучину интриг и заговоров: Макс, Марго и Дэн уже сговорились голосовать против Анатолия. Так что вполне возможно, бывший циркач с надеждой поимеет квартиру вскоре распрощается. Вот поэтому-то мне это шоу и нравится. Я всегда любил наблюдать в террариуме за пресмыкающимися.

Вадим САМОКАТОВ

Utro.ru

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванняў аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі. Адрас: г.Мінск, пр-т газет «Ізвестыя», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук. Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітнай заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звызда» 220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1784 Нумар падпісаны ў друку 15/11/2001 (15:00) Наклад — 10.140